

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง

กิจกรรมด้านวิเทศกรณีศึกษา :
ในหน่วยราชการนอกมหาวิทยาลัย

จัดโดย

สมาคมเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

10-11 มกราคม 2538

ห้องประชุมจุมภฏ-พันธุ์ทิพย์ ชั้น 4 อาคารประเวศชัย-จำไพพรรณี

PD2 3710019

เอกสารประกอบการประชุม

PD 37/๐๐19

**“กิจกรรมด้านวิเทศกรณีศึกษา
ในหน่วยราชการนอกมหาวิทยาลัย”**

จัดโดย

สถาบันเอเชียศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

10-11 มกราคม 2538

ณ ห้องประชุมบุญ-พันธุพิสุทธิ์
อาคารประสาธน์-รั้วโพธิ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7

เอกสารแนะนำหน่วยงาน : กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้

8

เอกสารแนะนำหน่วยงาน : กองการต่างประเทศ

9

บทความ: อาณานิคมศึกษา

“กิจกรรมด้านวิเทศกณีศึกษา ในหน่วยราชการนอกมหาวิทยาลัย”

ลำดับเอกสาร

①

เอกสารแนะนำหน่วยงาน :
สถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

②

เอกสารแนะนำหน่วยงาน : ธนาคารแห่งประเทศไทย

③

เอกสารแนะนำหน่วยงาน :
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

④

เอกสารแนะนำหน่วยงาน : กรมวิเทศสหการ

⑤

เอกสารแนะนำหน่วยงาน : กรมการค้าต่างประเทศ

⑥

เอกสารแนะนำหน่วยงาน :
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

“กิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ศึกษา
ในหน่วยราชการนอกมหาวิทยาลัย”

สารบัญ	หน้า
เอกสารแนะนำหน่วยงาน : สถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์	
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ	1
เอกสารแนะนำหน่วยงาน : ธนาคารแห่งประเทศไทย	8
เอกสารแนะนำหน่วยงาน : สำนักงานคณะกรรมการ	
ส่งเสริมการลงทุน	20
เอกสารแนะนำหน่วยงาน : กรมวิเทศสหการ	29
เอกสารแนะนำหน่วยงาน : กรมการค้าต่างประเทศ	53
เอกสารแนะนำหน่วยงาน : สำนักงานคณะกรรมการ	
วัฒนธรรมแห่งชาติ	64
เอกสารแนะนำหน่วยงาน : กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้	83
เอกสารแนะนำหน่วยงาน : กองการต่างประเทศ	88
บทควม : อาณาบริเวณศึกษา	99

สถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม

พลตรีบุญสร้าง เนียมประดิษฐ์

- Sundaram, J. S. Swame. 1988. A Question of Class: Capital, the State and Uneven Development in Malaya. New York: Monthly Review Press.
- Taylor, Robert. 1994. "Asian Studies: Issues and Research Agenda", Asia Journal, Vol. 1, No. 1, June 1994, pp. 3-18.
- Thompson, Sir Robert G.K. 1968. Defeating Communist Insurgency: The Lessons of Malaya and Vietnam. New York: Frederick A. Praeger.
- Tilman, Roberto. 1964. Bureaucratic Transition in Malaya. Durham, North Carolina: Duke University Press.
- Tinker, Hugh. 1937. The Union of Burma. London and New York: Oxford University Press.
- Trager, Frank. N. 1966. Burma-From Kingdom to Republic: A Historical and Political Analysis. New York: Frederick A. Praeger.
- Vickerman, Andrew. 1988. The Fate of the Peasantry: Premature 'Transition to Socialism' in the Democratic Republic of Vietnam. New Haven: Yale University Southeast Asia Studies.
- Wilson, David. 1962. Politics in Thailand. Ithaca: New York: Cornell University Press.
- Yano, Toru. 1991. The Significance of Area Studies and Southeast Asia. Keynote address at NACI-JSPS Seminar on Area Studies, Kyoto University on October 11, 1991.

เอกสารแนบนำหน่วยงาน สถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์

ชื่อหน่วย สถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์

ภารกิจ

สถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ มีหน้าที่ในการ วิจัยและ
เสนอแนะยุทธศาสตร์ชาติด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา และการทหาร นวัตกรรมและ
แนวโน้ม เรื่อง เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งศึกษานิยามวิเคราะห์เอกสารวิจัย
ของนักศึกษาเพื่อให้ได้ข้อเสนอนโยบายแก่ประเทศ โฆษน์แก่ทางราชการ มีผู้อำนวยการสถาบันวิจัย
ทางยุทธศาสตร์ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

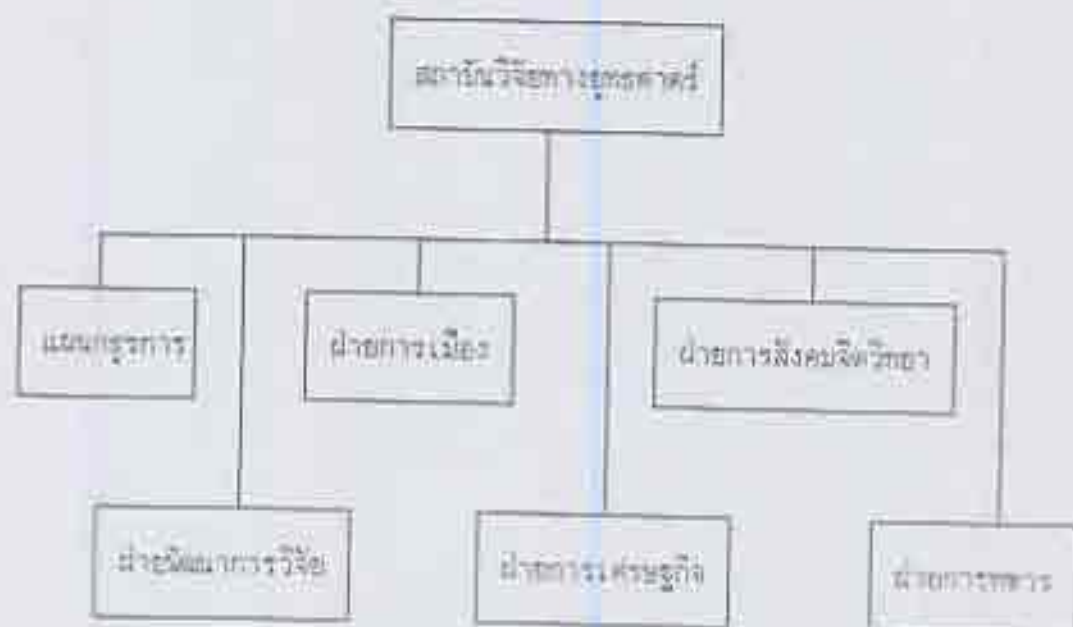
การแบ่งมอบ เป็นหน่วยขึ้นตรงสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
กองบัญชาการทหารสูงสุด

ขอบเขตความรับผิดชอบ

1. วางแผน จัดทำโครงการและดำเนินการวิจัยทางยุทธศาสตร์
2. รวบรวมข้อมูลทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการวิจัย
3. ศึกษาพิจารณา วิเคราะห์และสังเคราะห์นโยบาย และยุทธศาสตร์ของประเทศไทยที่มีผลต่อ
ความมั่นคงแห่งชาติของประเทศไทย
4. จัดดูแลแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเป็นกรรมการวิจัยยุทธศาสตร์ของหน่วยงานหรือ
วิจัยเฉพาะเรื่อง
5. จัดผู้ทรงคุณวุฒิบรรยายหรือสัมมนา เพื่อประโยชน์ในการวิจัย
6. ส่งผลการภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการวิจัย
7. ประสานงานการวิจัยกับส่วนราชการและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง
8. ร่วมวิจัยและประสานงานการวิจัยกับต่างประเทศ
9. เผยแพร่ผลงานการวิจัยและข้อมูลตามความเหมาะสม
10. จัดทำ วิเคราะห์ เอกสารวิจัยของนักศึกษา เพื่อให้ได้ข้อเสนอนโยบายแก่
ประเทศ โฆษน์แก่ทางราชการ

การจัด

การจัดอง: สถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศแบ่งเป็น 1 แผนก และ 6 ฝ่าย ได้แก่ แผนกธุรการ ฝ่ายพัฒนาการวิจัย ฝ่ายการเมือง ฝ่ายการเศรษฐกิจ ฝ่ายการสังคมจิตวิทยา และฝ่ายการทหาร

อัตราากำลังพล

อัตราเต็ม

- o นายทหารสัญญาบัตร 15 นาย
- o นายทหารประทวน 6 นาย

บรรจุจริง

- o นายทหารสัญญาบัตร 11 นาย
- o นายทหารประทวน 3 นาย

4. การเปิดหลักสูตรการอบรมในสถานทศารขึ้นนายพล เป็นหลักสูตรที่เปิดขึ้นเพื่ออบรมนายทหารชั้นนายพลใหม่ของกองบัญชาการทหารสูงสุดเป็นประจำทุกปีโดยมีความมุ่งหมาย

- ๑ เพื่อให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้งของกองทัพบกและขีดความสามารถของ บก. ทหารสูงสุด
- ๑ เมื่อให้เกิดความเข้าใจในระบอบการปกครองระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับ บก. ทหารสูงสุด

ผู้เข้าอบรมจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- ๑ นายทหารชั้นนายพลที่เข้าเรียนในราชการใน บก.ทหารสูงสุดชั้นยศไม่เกิน พล.ท., นท.ร.ท. และ นท.อ.ท.
- ๑ นายทหารที่ได้รับพระราชทานยศนายพลใหม่

5. เปิดหลักสูตรอบรมรวมบุคลากรทางด้านยุทธศาสตร์ เป็นหลักสูตรที่เปิดขึ้น เพื่ออบรมนายทหารฝ่ายเสนาธิการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดยุทธศาสตร์ เปิดเป็นประจำปีโดยมีความมุ่งหมาย

- ๑ เพื่อให้เข้าใจยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ทหาร
- ๑ เพื่อศึกษาขั้นตอนการกำหนดยุทธศาสตร์และยุทธศาสตร์ทหาร
- ๑ มีกประสงค์เป็นยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ทหารในทางปฏิบัติ
- ๑ เพื่อประโยชน์ในการประสานงาน

ผู้เข้ารับการอบรมต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- ๑ นายทหารฝ่ายเสนาธิการในสำนักงานฝ่ายอำนวยการหลัก ชั้นยศ พล.ต., พล.ร.ต., พล.อ. (พ), น.อ. (พ) และนายทหารชั้นนายพล
- ๑ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและจัดทำแผนทางทหาร

6. โครงการวิจัยยุทธศาสตร์ของกองทัพบก เป็นโครงการตามโครงการวิจัยและพัฒนากองทัพบกประจำปีงบประมาณ 257 และ 258 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและนิยามกำหนดยุทธศาสตร์ของกองทัพบกให้เหมาะสมกับสถานการณ์และภัยคุกคามในปัจจุบัน (เพื่อให้กองทัพบกมีการวางแผนเตรียมการและการใช้ทรัพยากรในกองทัพบกให้เกิดประโยชน์สูงสุด

หัวข้อการสนทนาที่ได้ดำเนินการมาแล้วดังนี้

- ๑. ความสำคัญของการรวมกลุ่มของประเทศไทยต่าง ๆ (29 ม.ธ. 24)
- ๒. บทบาทของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อการพัฒนาประเทศ (24 ธ.ค. 34)
- ๓. ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ: บทบาทของทหาร (7 ก.ค. 35)
- ๔. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการปรับตัวทางการเมือง (30 มี.ธ. 35)
- ๕. สังคมกับวัฒนธรรมกับปัญหาในอนาคต (4 ก.ธ. 35)
- ๖. การเมือง : บทบาทของกองทัพในอนาคต (23 ก.ธ. 35)
- ๗. แผนนโยบายการเกษตรความรับผิดชอบของภาครัฐ ในภาพรวมเบื้องต้น (8 ธ.ค. 35)
- ๘. ปัญหาสังคม: ผลกระทบต่อประเทศไทย (22 ม.ค. 36)
- ๙. ข้อคิดเห็นจากสุนทรพจน์ รองนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเมืองไทย (22 ม.ค. 36)
- ๑๐. วิกฤติการณ์ในลาว (29 ม.ค. 36)
- ๑๑. ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศด้านตะวันตก (9 มี.ค. 36)
- ๑๒. แรงงานต่างชาติในประเทศไทย (12 ม.ค. 36)
- ๑๓. การใช้ประโยชน์จากนิวเคลียร์ (29 ม.ธ. 36)
- ๑๔. ความสัมพันธ์ไทยคม : ผลกระทบต่อประเทศไทย (3 ก.พ. 37)
- ๑๕. สิทธิเสียงเสรีทางธุรกิจ : ผลกระทบต่อประเทศไทย (17 มี.ค. 37)
- ๑๖. องค์การเอกชนกับการพัฒนาประเทศ (21 เม.ธ. 37)
- ๑๗. สัมพันธ์ภาพกับความมั่นคงแห่งชาติ (17 ม.ค. 37)
- ๑๘. รัฐธรรมนูญกับความมั่นคงทางการเมือง (19 ก.พ. 37)
- ๑๙. กองทัพจะดำเนินการอย่างไรตามนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับลัทธิ (25 ส.ค. 37)
- ๒๐. กองทัพจะดำเนินการอย่างไรตามนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับต่างประเทศเพื่อนบ้าน (13 ส.ค. 37)

3. การจัดทำเอกสารยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ หรือสมุดปกขาว (White paper) ของกองทัพไทย เพื่อเผยแพร่การดำเนินการต่าง ๆ ของกองทัพได้เป็นสาธารณะได้มีความรู้และเข้าใจถึงความเข้าใจอันดีของประชาชนและประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคของกองทัพไทย จัดพิมพ์เป็นภาษาไทย 8,000 เล่ม ภาษาอังกฤษ 3,000 เล่ม แจกจ่ายให้กับหน่วยราชการและบุคคล ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. การสัมมนา จัดการสัมมนาไป 2 - 3 ครั้ง เน้นระดมความคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาค่าง ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อให้ได้ข้อสรุปและมติที่เห็นชอบร่วมกัน รวมทั้งจัดทำเป็นเอกสารรายงานผู้บังคับบัญชาและเผยแพร่ให้หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบ การสัมมนาที่ได้ดำเนินการไปแล้ว มีดังนี้

๑ การสัมมนา "ประเทศไทย 2540 : โอกาสและทางเลือก" ใน 12 - 14 ก.พ. 35 ๒ ศูนย์ฝึกอบรมธนาคารไทยพาณิชย์ จ.ชลบุรี

๑ การสัมมนา "บทเรียนทางยุทธศาสตร์" ใน 10 - 12 ก.พ. 36 ๒ เข็มศรีนครินทร์ จ.กาญจนบุรี

๑ การสัมมนา "ยุทธศาสตร์ไทยในทศวรรษหน้า" ใน 17 - 19 มี.ค. 36 ๓ โรงแรมเจ้านายพาร์ค กรุงเทพฯ *

๑ การสัมมนา "การจัดทำสมุดปกขาว (White paper) ของกองทัพไทย" ใน 20 - 27 ส.ค.36 ๔ สวนสนามสวน จ.นครปฐม

๑ การสัมมนา "การดำเนินงานและประเมินผลการปฏิบัติของกองทัพนาวาโยธาและ พล." ใน 23 - 24 ก.ย.36 ๕ สภท.

๑ การสัมมนา "บทเรียนทางยุทธศาสตร์ ปี 37" ใน 6 - 8 ส.ค. 37 ๖ สวนสนามสวน จ.นครปฐม

๑ การสัมมนา "การดำเนินงานและประเมินผลการปฏิบัติของกองทัพนาวาโยธาและ พล." ใน 17 - 18 ส.ค.37 ๗ สภท.

๑ การสัมมนา "คู่มือฝ่ายเสนาธิการร่วม" ใน 30 - 31 ส.ค. 37 ๘ สภท.

2. การสัมมนาในทางยุทธศาสตร์ เป็นการสัมมนาในเรื่องที่มีความสำคัญและเป็นที่สนใจในปัจจุบัน โดยจะเชิญวิทยากรที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ โดยตรงมาร่วมสนทนากับผู้บังคับบัญชาในสภท. และหน่วยขึ้นตรง และจะสรุปผลการสนทนาว่าเรื่องผู้บังคับบัญชาเพื่อใช้เป็นข้อมูลและใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไป

การดำเนินการตามโครงการ

๑ จัดคณะเดินทางไปประเทศญี่ปุ่น เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภารกิจของบุคลากรขององค์การยูนิเซฟ

๑ ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของสาธารณูปโภคภายในประเทศ

7. การจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ของสถาบันฯ

สถาบันฯ ได้ดำเนินการจัดพิมพ์ผลงานต่างๆ เพื่อเสนอแนะและเผยแพร่แนวคิดทางยุทธศาสตร์ให้กับผู้บังคับบัญชาระดับสูงและผู้สนใจ ดังนี้

๑ รวบรวมเอกสารวิจัยทางยุทธศาสตร์ เป็นเอกสารที่สรุปรวบรวมผลการระดมความคิดเห็นในรูปแบบต่าง ๆ จากผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ฝ่าย ซึ่งเป็นผลสรุปจากการจัดสัมมนาในรูปทางยุทธศาสตร์ ประมาณเดือนละ 2 ครั้ง และการจัดสัมมนาประมาณปีละ 2-3 ครั้ง

๑ เอกสารสรุปผลการสัมมนาทางวิชาการของศูนย์การศึกษาค้นคว้าและการพัฒนา-จักร เรื่อง "ประเทศไทย 2540: โอกาสและความเสี่ยง" มีแผนปี 2538 เป็นเอกสารรวบรวมข้อคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งจะให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเสนอแนะข้อผู้บังคับบัญชาชั้นสูง

๑ เอกสารสรุปผลการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "ยุทธศาสตร์ไทยในศตวรรษที่ ๒๑" มีแผนปี ๒๕๓๖ เป็นเอกสารบันทึกข้อคิดเห็นและแนวคิดทางยุทธศาสตร์จากผู้บังคับบัญชาและผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเป็นหลักฐานข้อมูลแผนและแผนปฏิบัติการประเทศที่จะให้ประโยชน์ได้ต่อไป

๑ กิจกรรมสมรรถภาพทางยุทธศาสตร์ ขบวนการยุทธศาสตร์ได้ตั้งขึ้นเมื่อสนับสนุนภารกิจของสถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์ ตามหลักการของสมรรถภาพทางยุทธศาสตร์ที่กระทรวงกลาโหม (วิบูลย์กิจ) ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐๔ คน และมีส่วนในการร่วมเขียนกับสถาบันฯ มาแล้วทุกครั้งที่ ขบวนการยุทธศาสตร์ได้จัดทำ "วารสารยุทธศาสตร์ปริทัศน์" ขึ้น โดยรวบรวมข้อเขียนและบทความต่าง ๆ ทางยุทธศาสตร์จากผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ฝ่าย จุดมุ่งหมายเพื่อให้เผยแพร่แนวคิดทางยุทธศาสตร์ให้กับประชาชนทั่วไปที่สนใจสามารถอ่านเข้าใจได้ มีจำนวนคอลัมน์ปีละ ๘ ฉบับ นอกจากนี้ขบวนการยังมีแผนที่จะออกหนังสือสมรรถภาพทางยุทธศาสตร์จากบุคคลอาวุโสที่ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ของชาติที่มีประสบการณ์ชีวิตและการบริหารการมาแล้ว เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นเป็นประโยชน์ โดยถือเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของขบวนการฯ ตามโครงการ "คลังปัญญายุทธศาสตร์"

แผนการดำเนินงานในปี 2538

1. หลักสูตรการปฐมนิเทศนายทหารชั้นนายพล
2. โครงการวิจัยยุทธศาสตร์ของกองทัพบกไทย
3. การรณวาทยุทธการทางด้านยุทธศาสตร์
4. การจัดทำสมุดปกขาว (White paper) ของกองทัพบกไทย
5. สัมมนาร่วมกับสถาบันพลศึกษาและนิสิตวิชาการศึกษาต่างประเทศ
6. สัมมนาประเมินผลการศึกษาปฏิบัติสนามโยนยาช กศ.
7. สัมมนาปัญหายุทธศาสตร์
8. การเชิญพหุทศมาจารย์จากต่างประเทศมาบรรยาย
9. โครงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการด้านยุทธศาสตร์กับสถาบันทางยุทธศาสตร์ของต่างประเทศ
10. โครงการคลังปัญญายุทธศาสตร์
11. โครงการทำจุลสาร สวท.๙
12. โครงการรวบรวมข้อมูลหน่วยรบยุทธศาสตร์

ปัญหาที่มีผลต่อข้อ ๑

ขาดแคลนกำลังพลและสิ่งอำนวยความสะดวก
ของหัวใต้เท้าที่ควร

จึงไม่สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพได้

2

สารประกอบประสมอินทรีย์

จิตรภาณุ อุดมทรัพย์

10/2550 วิชา ✓ ๗ ๕๕๐

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นเมื่อประกอบธุรกิจธนาคารกลาง ตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2488 บทบาทหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย จะคล้ายคลึงกับธนาคารกลางในประเทศต่าง ๆ โดยมีหน้าที่หลักในการรักษาเสถียรภาพทางการเงิน และดูแลระบบการเงินให้มั่นคง เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ

บทบาทหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยครอบคลุม

1. การกำหนดนโยบายการเงินและเงินที่รักษาทางเศรษฐกิจแก่รัฐบาล

ดำเนินการประเมินภาวะเศรษฐกิจของไทยและต่างประเทศ รวบรวมข้อมูลทางเศรษฐกิจ วิศวกรรม และเสนอแนะนโยบายเศรษฐกิจและการเงินที่เหมาะสมแก่รัฐบาล

2. เป็นธนาคารกลางให้แก่รัฐบาลและสถาบันการเงิน

ให้บริการธุรกิจการธนาคารแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และสถาบันการเงินต่าง ๆ โดยไม่มุ่งหวังกำไร เช่น การรับฝากเงิน โอนเงิน ให้กู้ยืม และเป็นตัวแทนในการซื้อขายหลักทรัพย์ รัฐบาล

3. การกำกับดูแลสถาบันการเงิน

กำกับและตรวจสอบการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิต ฟันดิง เพื่อให้มีความมั่นคง และเกื้อหนุนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งดำเนินการ เมื่อจำเป็นเพื่อบังคับสถาบันการเงินให้ปฏิบัติตาม และให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น

4. การออกบัตรธนาคารและธนบัตร

ออกแบบและจัดพิมพ์ธนบัตรและบัตรธนาคารเพื่อนำออกใช้ ดูแลการหมุนเวียนของ

ธนาคารให้มีสภาพดี และมีปริมาณที่เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ

๕. การจัดหาและดูแลการทำงานของระบบการเงิน

คุณตลาดเงินระยะสั้น ให้เป็นแหล่งเสริมสภาพคล่องให้แก่สถาบันการเงิน นโยบายและสนับสนุนตลาดทุน รวมทั้งตลาดหลักทรัพย์ให้เป็นแหล่งระดมทุนระยะยาว คุณและส่งเสริมให้ตลาดเงินตราต่างประเทศมีเสถียรภาพ และสนับสนุนการค้าการลงทุน รวมทั้งดูแลการกำกับดูแลระหว่างธนาคารด้วยเช็คและตราการสั่งจ่ายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการพัฒนาระบบการชำระเงินให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๖. การส่งเสริมภาคเศรษฐกิจสำคัญ

ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น การส่งออก การเกษตร และอุตสาหกรรม โดยให้กู้ยืมผ่านสถาบันการเงินทั้งของรัฐและเอกชน รวมทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อในการพัฒนาหรือที่เรียกว่า โบนัสแก่ชนบท และเพื่อที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย

๗. การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินระหว่างประเทศ

บริหารเงินสำรองระหว่างประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีระดับที่เหมาะสม ศึกษาก่อนสำรองเงินตราต่างประเทศภายใต้เสถียรภาพและความน่าเชื่อถือของเงินบาท บริหารเงินทุนเพื่อการเงินและพัฒนาระบบการโอนเงิน และร่วมมือกับกระทรวงการคลังให้การบริหารจัดการกับหนี้ต่างประเทศ และบริหารหนี้ในประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

๘. การเป็นตัวแทนของประเทศไทยและการร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ

เป็นตัวแทนของประเทศไทยในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) กลุ่มธนาคารกลางแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEACEN) และกลุ่มธนาคารกลางแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นิวซีแลนด์ และอนุภูมิภาค (SEANZA) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการเงินและการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ ทั้งมีการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและข้อคิดเห็นกับองค์กรทางเศรษฐกิจของ

ประเทศต่าง ๆ อาทิ ธนาคารโลก (IBRD) ธนาคารเพื่อการพัฒนาระเซีย (ADB) ธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (BIS) คณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (ESCAP) และองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) รวมทั้งธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ

9. การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

เป็นแหล่งวิชาการในการให้ความรู้ทางเศรษฐกิจและการเงินในการประชุมสัมมนาที่ภาคีรัฐและเอกชน ให้ข้อมูลและข่าวสารทางการเงินและเศรษฐกิจแก่ผู้สนใจทั้งภายในและจากต่างประเทศ มีนิทรรศการ เงินตราและสิ่งของมูลค่ารวมแล้ว ให้บริการข้อมูลทางเศรษฐกิจ การเงิน การธนาคาร จัดพิมพ์และเผยแพร่รายงานเศรษฐกิจการเงินด้านต่าง ๆ ทั้งที่สำนักงานใหญ่และสาขานอก นอกจากนี้ ยังจัดกิจกรรมการเป็นครั้งคราวเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจด้านการเงินแก่ประชาชนในเรื่องทั่ว ๆ ไปด้วย

การแบ่งส่วนงานของธนาคารแห่งประเทศไทย

ส่วนงานในสำนักงานใหญ่ของธนาคารที่มีฐานะเป็นฝ่ายมี 16 ฝ่าย และส่วนงานอื่นอีก 7 ส่วนงาน จำนวนพนักงาน ณ 31 ตุลาคม 2537 มีทั้งสิ้น 4,072 คน ส่วนงานต่าง ๆ ประกอบด้วย

1. ฝ่ายการธนาคาร (พนักงาน 141 คน) มีหน้าที่ปฏิบัติการทางการเงินการธนาคาร ที่เกี่ยวข้องกับตลาดเงินในประเทศและต่างประเทศ บริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ และการใช้เงินเชื่อของธนาคาร

2. ฝ่ายกำกับและพัฒนาสถาบันการเงิน (175 คน) มีหน้าที่กำหนดค่าของธนาคารและค่าของทรัพย์สินต่าง ๆ ของธนาคารพาณิชย์ บริษัทการเงิน และบริษัทเครดิตของจีเอสบี และกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง วิจารณ์และปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลและนิยามการดำเนินงานทางการเงิน สภาพการเงิน ศึกษาและพัฒนาธุรกิจการเงินและสถาบันการเงิน กำกับและนิยามกิจการเงินตราเงิน และวิเคราะห์ฐานะและการดำเนินงานของสถาบันการเงินทั้งระบบ

3. ฝ่ายเงินฝากและสินเชื่อ (240 คน) มีหน้าที่ดูแลและดำเนินการเกี่ยวกับเงินฝากของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารและสถาบันการเงินอื่น ๆ รวมถึงการโอนเงินระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และจัดการเกี่ยวกับการกู้เงินของรัฐบาล องค์การสาธารณะ

4. ฝ่ายตรวจสอบและวิเคราะห์ธนาคารพาณิชย์ (273 คน) มีหน้าที่ควบคุมดูแลตรวจสอบการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ให้อยู่ในขอบเขตแห่งกฤษฎีกาของกฎหมาย คำสั่ง ประกาศ และหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด วิเคราะห์ฐานะและการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ และพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานด้านตรวจสอบและวิเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพ

5. ฝ่ายตรวจสอบและวิเคราะห์บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ (135 คน) มีหน้าที่ควบคุมดูแล ตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ให้อยู่ในขอบเขตแห่งกฤษฎีกาของกฎหมาย คำสั่ง ประกาศ และหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด วิเคราะห์ฐานะและการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ และพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานด้านตรวจสอบและวิเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพ

6. โรงพิมพ์ธนบัตร (1,031 คน) มีหน้าที่ออกแบบและพิมพ์ธนบัตรและสิ่งพิมพ์มีค่าอื่น ๆ ตามที่ธนาคารกำหนด

7. ฝ่ายออกบัตรธนาคาร (389 คน) มีหน้าที่ควบคุมดูแลและดำเนินการด้านเงินตรา การขึ้นลงธนบัตร หรือบัตรธนาคารให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการเกี่ยวกับทุนสำรองเงินตรา ผลประโยชน์ทุนสำรองเงินตราและค่าธรรมเนียม

8. ฝ่ายจัดการกองทุน (38 คน) มีหน้าที่ดำเนินการจัดการของกองทุนเพื่อการออมและพัฒนาระบบตลาดการเงิน

9. ฝ่ายกฎหมาย (41 คน) มีหน้าที่ให้คำปรึกษา พิจารณาและตีความกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร หรือที่ธนาคารมีความเกี่ยวข้อง และกลั่นกรอง คำสั่งและเอกสารอื่น ๆ ที่มีลักษณะเกี่ยวข้องกับกฎหมาย และเตรียมการดำเนินคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของธนาคาร

10. ฝ่ายการต่างประเทศ (180 คน) มีหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์การนำเข้าและส่งออกสินค้าจากต่างประเทศ และการดำเนินธุรกิจเงินตราต่างประเทศและฐานะเงินตราต่างประเทศของสถาบันที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศ

11. ฝ่ายการบัญชี (101 คน) มีหน้าที่เกี่ยวกับการบัญชี จัดการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินและการงบประมาณของธนาคาร

12. ฝ่ายการพัฒนาระบบและการจัดองค์ความรู้ (234 คน) มีหน้าที่เกี่ยวกับการระดมทุน วิสาหกิจ และการจัดระบบองค์ความรู้ภายในธนาคาร

13. ฝ่ายธุรการ (464 คน) มีหน้าที่เกี่ยวกับการธุรการ เช่น สถานที่ ยานพาหนะ อุปกรณ์การวัดค่าความละเอียดเชิงร้อยละ งานช่างต่าง ๆ ฯลฯ

14. ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน (138 คน) มีหน้าที่ตรวจสอบกิจการและการดำเนินงานภายในธนาคารเพื่อให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ

15. ฝ่ายวางแผนและปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ (160 คน) มีหน้าที่ศึกษา วางแผน และดำเนินการพัฒนาการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานและการปฏิบัติการของธนาคาร

16. ฝ่ายวิชาการ (188 คน) มีหน้าที่ศึกษา วิจัย และทดลองแบบจำลองเศรษฐกิจ และเผยแพร่รายงานทางเศรษฐกิจและสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการอื่น ๆ

17. ฝ่ายสัมพันธ์ธนาคารแห่งประเทศไทย (10 คน) มีหน้าที่ศึกษาประวัติเงินตรา และกิจการรวมรวม และเก็บรักษาเงินตรา พลิกหน้าอัตราเงินและอัตราดอกเบี้ย ฯลฯ ที่มีมูลค่าทางประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ การเงินและการธนาคาร

18. สถาบันฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร (69 คน) มีหน้าที่ดำเนินการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร และดำเนินการเกี่ยวกับการให้การให้ทุนการศึกษา

19. สำนักงานคณะกรรมการโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าเบตมอซึ่งที่สอง (16 คน) มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านเทคนิคและธุรการของโครงการ

20. สำนักงานพัฒนาโครงการอำเภอเบตมอ (17 คน) มีหน้าที่พัฒนาระบบการฝึกอาชีพให้แก่ราษฎรจนสามารถทำอิเล็กทรอนิกส์และระบบการโอนเป็นรายใหญ่ทางอิเล็กทรอนิกส์

21. สำนักงานผู้ว่าราชการ (44 คน) มีหน้าที่ปฏิบัติงานเลขานุการ งานเลขานุการและประชาสัมพันธ์ งานพิธีการ งานวิเคราะห์นโยบาย งานสำรวจและงานแผนงานของราชการ

22. สำนักงานรักษาความปลอดภัย (240 คน) มีหน้าที่รับผิดชอบการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับบุคคล เอกสาร สถานที่ และทรัพย์สินทั้งของราชการ

23. หอสมุดและศูนย์สารนิเทศ (38 คน) มีหน้าที่จัดการและดำเนินการในงานห้องสมุด งานสารนิเทศ งานจดหมายเหตุของธนาคาร และงานศูนย์ประสานงานสารนิเทศสำหรับเศรษฐกิจในระดับสากลแห่งชาติ

สำหรับส่วนงานที่มีได้อยู่ที่สำนักงานใหญ่ ได้แก่ สำนักงานการในภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งมีหน้าที่ดำเนินการอื่นเป็นหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยในเขตปฏิบัติการที่อยู่ในความรับผิดชอบ ได้แก่

1. ธนาคารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (237 คน) รับผิดชอบเขตปฏิบัติการจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด ยโสธร นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ขุขันธ์ ชัยภูมิ ร้อยเอ็ด เขต ศรีสะเกษ มหาสารคาม สุรินทร์ พะนาญ อุดรธานี และอุบลราชธานี

2. ธนาคารภาคใต้ (195 คน) รับผิดชอบเขตปฏิบัติการจังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ภูเก็ต ยะลา พะนาญ สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี

3. ธนาคารภาคเหนือ (208 คน) รับผิดชอบเขตปฏิบัติการจังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พะนาญ และนา มีนบุรี มีนบุรี นครสวรรค์ ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี

นอกจากสาขาทั้งสามแห่งแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้นำกฎหมายให้คลังจังหวัด/คลังอำเภอทั่วประเทศ ยกเว้นจังหวัดที่มีธนาคารพาณิชย์ เป็นผู้แทนของธนาคารประจำจังหวัด/อำเภอต่าง ๆ โดยให้มีหน้าที่รับฝาก เงินและ โฉนด เงินตรา โฉนด โฉนดที่ดิน และ ใบรับมีของสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารและสถาบันการเงินอื่น ๆ ควบคุมดูแลเงินฝากและจากเงินตามค้ำประกันเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย จำหน่ายและแลกเปลี่ยนธนบัตรชำระ จากธนาคารธนบัตร และจ่ายคืนเงินและดอกเบี้ยที่เกื้อหนุน รวมทั้งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบของสำนักงานปฏิรูปที่ดินในจังหวัดที่มีสำนักงานปฏิรูปที่ดิน

ส่วนงานที่มีได้ยู่ในสำนักงานปฏิรูปที่ดิน นอกจากสาขาและผู้แทนในภูมิภาคแล้ว ธนาคารยังจัดตั้งสำนักงานตัวแทนในต่างประเทศมีหน้าที่ติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวและโครงการต่าง ๆ ในต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการบริหารทุนสำรองทางการ และงานของธนาคารโดยรวมบริหารทุนสำรองทางการตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานใหญ่ ประสานงานกับธนาคารกลางต่างประเทศที่มีสำนักงานตั้งอยู่ และติดตามศึกษาการดำเนินงานของสถาบันการเงินที่ธนาคารค้าเงินรวมทั้งด้วย ปัจจุบันธนาคารมีสำนักงานตัวแทน 3 แห่งคือ สำนักงานตัวแทนธนาคารแห่งประเทศไทยที่นิวยอร์ก และนครลอนดอน

ทวิวิธนาการ/สิ่งสนับสนุนในการทำงาน

หอสมุดและศูนย์สารนิเทศ ธนาคารจัดตั้งขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2487 มีหน้าที่ให้บริการด้านธนาคาร ข้อมูลทางวิชาการ เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าและปฏิบัติงานของพนักงานและการตัดสินใจของผู้บริหาร และทำการดำเนินงานของหอสมุดนี้ได้มีการปรับปรุงมาเป็นลำดับ เพื่อให้มีความทันสมัย ด้านหอสมุดไทยในต่างประเทศให้บริการมากที่สุด ปัจจุบันได้รวบรวมหนังสือไว้ประมาณ 20,000 เล่ม วารสารกว่า 1,000 ชื่อเรื่อง ทางหนังสือสารานุกรม การเงินการธนาคาร การบริหาร คอมพิวเตอร์ และอื่น ๆ มีการจัดพิมพ์สมุดไทยไว้ประมาณ 500 หน้าต่อปี นอกจากนี้จะจัดรวบรวมหนังสือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รวมทั้งจัดทำเอกสารวิจัย เช่น แผนงานที่เกี่วข้อง แผนปฏิบัติการ แผนโครงการ และแผนที่ไว้บริการแล้ว ห้องสมุดยังเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์ระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ นอกจากหอสมุดฯ ซึ่งเป็นแหล่งให้บริการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการแล้ว

ธนาคารได้จัดตั้งนิคมธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อทำหน้าที่ศึกษาประวัติเงินตรา และจัดการรวบรวม เก็บรักษาเงินตรา พลิกทวีทรัพย์รัฐบาลและวิสัยอื่น ๆ ที่มีผลทางประวัติศาสตร์และเศรษฐกิจการเงินและการธนาคารด้วย

ระบบคอมพิวเตอร์ ธนาคารได้จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของธนาคาร ปัจจุบันคอมพิวเตอร์ (Main frame/Mini frame) ขนาดใหญ่ ที่นำมาใช้โดยมีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภายในและกับสาขาของธนาคารในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอก (ธนาคารพาณิชย์) มี 5 ชุด ได้แก่

คอมพิวเตอร์สำหรับระบบงาน BAHNET จำนวน	2 ชุด
คอมพิวเตอร์สำหรับระบบงาน Current Account	1 ชุด

ส่วนคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับระบบประมวลผลใน (File serve) มี 50 ตัว และยังมีคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (Personal Computer) ที่ใช้งานในลักษณะต่าง ๆ อีกจำนวนมาก กล่าวคือ

คอมพิวเตอร์ที่ใช้งานในลักษณะเป็น Work Station	380 ชุด
คอมพิวเตอร์ที่ใช้งานในลักษณะเป็น Stand Alone	424 ชุด
คอมพิวเตอร์ที่ใช้งานในลักษณะเป็น Note Book	40 ชุด
คอมพิวเตอร์ที่ใช้งานในลักษณะเป็น Desktop Publishing	9 ชุด

กิจกรรมที่ ๔ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับต่างประเทศ

ในฐานะธนาคารกลางของประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการจัดตั้งประมาณงาน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศอยู่อย่างสม่ำเสมอ ได้แก่

๑) สถาบันการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกประกอบแล้ว

- กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund-IMF)

ไทยสมัครเข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2492 โดยธนาคารแห่งประเทศไทยไทยเข้าเป็นสมาชิกของประเทศไทย เมื่อไทยมีประเทศสมาชิกจะได้รับ นอกจากความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจระยะสั้นแล้ว ยังได้ประโยชน์จากความร่วมมือประจำปี เกี่ยวกับทางเศรษฐกิจและแนวโน้มการค้าต่าง ๆ กับเจ้าหน้าที่ยกของทุก ๆ ด้าน

- ธนาคารโลก (World Bank) ไทยสมัครเข้าเป็นสมาชิกเมื่อ 3 พฤษภาคม 2492 และได้รับความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน

- ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank) ไทยเข้าเป็นสมาชิกในปี 2500 และมีการร่วมมือในการจัดตั้งขี้นทุนและเจ้าหน้าที่สำรวจงานที่เกี่ยวข้อง

2) ความร่วมมือในระดับภูมิภาค

- SEACEN เป็นภาครวมกลุ่มของผู้อำนวยการธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2508 และธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์วิจัยและเศรษฐกิจของกลุ่ม โดยจัดส่งนักวิชาการธนาคารไปเข้าร่วมงานการวิจัยที่ศูนย์ฯ รวมทั้งเป็นผู้บรรณาธิกรณโครงการนักอบรมที่ศูนย์ฯ อีกด้วย

- SEANZA กลุ่มธนาคารพาณิชย์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปีวี่ขึ้นเมื่อ และสหประชาชาติ เป็นที่ตั้งโดยประเทศในกลุ่มหรือกิจกรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกในปี 2508 เป็นความร่วมมือกันในด้านสาขาเงินและการเงิน

3) ความร่วมมือกับธนาคารกลางอื่น ๆ

- การประชุมทวิภาคีประจำปี เป็นการประชุมประจำปี เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการดำเนินงานในสาขาเศรษฐกิจการเงิน ประสานความร่วมมือระหว่างกัน

: Bank Negara Malaysia (เริ่มตั้งแต่ปี 2528)

: Monetary Authority of Singapore (เริ่มปี 2529)

: Bank Indonesia (เริ่มปี 2532)

: ธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารแห่งประเทศไทย (เริ่มปี 2533)

การให้ความร่วมมือทางเทคนิคและวิชาการ แก่ธนาคารกลางของประเทศเพื่อนบ้าน

นอกจากการวางแผนเพื่อพัฒนาระบบการเงินและระบบเศรษฐกิจในประเทศไทยแล้ว ธนาคารยังมีนโยบายให้ความร่วมมือแก่ธนาคารกลางในประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบการเงินและพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านด้วย ได้แก่

ก) ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ล.)

ธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารแห่ง สปป.ล. ได้ลงนามในบันทึกความร่วมมือทางเทคนิค ฉบับที่ 1 เมื่อวันที่ ๖ ธ.ค. ๒๕๓๕ เพื่อรวมกิจกรรมปรับปรุงระบบการเงินของประเทศ สปป.ล. ให้เป็นสากล ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๓๕ ที่ผ่านมา ธนาคารแห่ง สปป.ล. ได้มีการปรับปรุงสภาพทางด้านเทคโนโลยีของธนาคาร อาทิ การบริหารและระบบงาน การเงินธนาคาร การจัดทำแผนปรับปรุงระบบการเงิน การพัฒนางานด้านการรวบรวมข้อมูลสถิติทางวิชาการและวิเคราะห์เศรษฐกิจ การสำรวจการค้าข้ามพรมแดนกับกัมพูชาและเวียดนามทางบกและทางน้ำ นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยยังได้ให้ความร่วมมือในด้านการเสริมสร้างความรู้แก่พนักงานธนาคารแห่ง สปป.ล. ซึ่งมาศึกษาดูงานและหาความรู้เพิ่มเติมเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาการกำกับและตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ และการดำเนินงานด้านการธนาคาร รวมทั้งการใช้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงระบบงานด้านการออกบัตรของธนาคารแห่ง สปป.ล. ตลอดจนการให้พนักงานธนาคารแห่ง สปป.ล. มาปฏิบัติงานและดูงานที่ สบช. และให้พนักงานดูงานฝึกอบรมเพิ่มเติมที่ธนาคารแห่ง สปป.ล. ส่วนด้านทุนการศึกษา ธนาคารได้ให้ทุนแก่นักศึกษาธนาคารแห่ง สปป.ล. ๒ คน เพื่อศึกษาในระดับปริญญาโท และทุนแก่นักศึกษา สปป.ล. ๓ คน เพื่อศึกษาในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาอื่นนอกเหนือ

ธนาคารทั้งสองมีความพึงพอใจในความสำเร็จของความร่วมมือดังกล่าวและได้ลงนามในบันทึกความร่วมมือทางเทคนิค ฉบับที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๖ เพื่อขยายความร่วมมือทางวิชาการและเทคนิคในด้านต่าง ๆ ของทั้งสองที่ได้ดำเนินการแล้ว

๒) ประเทศไทยคนชรา

ธนาคารได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปใช้สำรวจศึกษาในด้านต่าง ๆ แก่ธนาคารชาติและ
คนชรา ได้แก่ การวางแผนเกษียณอายุและการเงินให้เป็นไปตามหลักสากล การให้ความรู้เกี่ยวกับ
งานด้านการธนาคาร อาทิ การให้กู้ยืมแก่ธนาคารพาณิชย์ การรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงิน การออก
บัตรบัตรรัฐบาล ฯลฯ การแนะนำด้านการจัดโครงสร้างและระบบงานในฝ่ายออกบัตร การให้ความรู้
ภาคทฤษฎีและปฏิบัติตรวจสอบภาคสนามในงานด้านกำกับธนาคารพาณิชย์ การแนะนำงานด้านบริหาร
คอมพิวเตอร์ การพนักงาน การจัดทำข้อมูลและรายงานด้านวิชาการ และการให้ทุนการศึกษา
ระดับปริญญาตรีแก่นักเรียนธนาคาร ฯ พู

๓) ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ลงนาม
เพื่อให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๓๑ ทั้งนี้ เน้นออกเพื่อสนับสนุนการ
ทางด้านการเงินการธนาคาร และให้การสนับสนุนในด้านองค์การการเงินระหว่างประเทศและในภูมิภาค
รวมทั้งการให้ความร่วมมือในการฝึกอบรมและงานด้านกำกับธนาคารพาณิชย์ การชำระเงิน
การปริวรรต ด้านการยอมรับพนักงาน และพัฒนาสิทธิประโยชน์แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา
ไปธนาคารสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เพื่อให้การยอมรับด้านการค้าเป็นงานของธนาคารโลกกับ
นอกจากนี้ ธนาคารทั้งสองได้ให้การสนับสนุนการระดมทุนและสำนักงานตัวแทนของธนาคารพาณิชย์ไทย
ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รวมทั้งจะให้ความร่วมมือในด้านทางด้านการค้าเป็นรายของ
ธนาคารพาณิชย์ดังกล่าว เน้นในการส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างสองประเทศ

๔) ประเทศสหภาพโซเวียต

ตามโครงการของ UNDP ร่วมกับธนาคารได้ส่งเจ้าหน้าที่จากฝ่ายวิชาการ
และสถาบันฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพเข้าร่วมในโครงการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค
ธนาคารและสหภาพโซเวียตได้ร่วมจัดทำ financial programming ในเดือนมีนาคม ๒๕๓๑
เพื่อที่ธนาคารและสหภาพโซเวียตจะได้ร่วมกันพัฒนาและปรับปรุงภาคการเงินการคลัง

การผลิตเอกสาร/สิ่งพิมพ์

ธนาคาร ได้จัดทำวารสารรายไตรมาสเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและสถิติเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจการเงิน
ด้านต่าง ๆ ของประเทศ ประกอบด้วย

- รายงานเศรษฐกิจรายเดือน
- Quarterly Bulletin (รายงานเศรษฐกิจรายไตรมาส ภาษาอังกฤษ)
- รายงานเศรษฐกิจการเงินประจำปี ภาษาไทย-อังกฤษ

วารสารเหล่านี้ ส่วนใหญ่จะแจกจ่ายให้โดยไม่คิดมูลค่าแก่หน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา
และผู้สนใจต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

นอกจากวารสารเหล่านี้ ธนาคารยังจัดทำเอกสารไว้นับพันให้ข้อมูลเศรษฐกิจในด้าน
ต่าง ๆ ทั้งที่เป็นลักษณะประจำแผน เป็นรายครึ่งปีหรือรายไตรมาส หรือคัดลอกจากหน่วยงานผู้จัดทำ ได้
โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ปัญหาในการปฏิบัติงาน

ในการปฏิบัติงานที่มีชนวนเกี่ยวข้องกับต่างประเทศ สิ่งที่จะต้องเป็นคือความรู้ความชำนาญ
ในหลายภาษา ซึ่งธนาคารยังคงต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านนี้อยู่มาก โดยธนาคาร
เมื่อประเทศไทยกำลังพัฒนาไปสู่การเป็นศูนย์กลางการเงินในภูมิภาคอินโดจีน และธนาคารของ
ประเทศไทยเองมีบทบาทในการดำเนินการเพื่อสนับสนุนนโยบายดังกล่าว ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา
ธนาคารจึงเร่งพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงาน โดยการจัดฝึกอบรมภาษาในระดับต่าง ๆ
ให้แก่พนักงาน ทั้งที่ดำเนินการโดยสถาบันฝึกอบรมของธนาคารเอง และโดยการส่งพนักงาน ไปอบรม
ภาคนอก นอกจากนี้ยังพยายามกระตุ้นให้พนักงานมีความตื่นตัวในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีความ
รู้ความสามารถไปสู่การเป็นภาคีการดำเนินงานกับสากล

สำนักพิมพ์คณะธรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์

อภินันท์ ศิริพานิช

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้ริเริ่มการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยมีคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นรองประธานกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสิบคนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการพิเศษและอาจเป็นกรรมการและเลขาธิการ มีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการจะมอบอำนาจ ใช้อำนาจแทน ปรึกษาหารือ หรือมอบหมายให้บุคคลใด ๆ ทำแทน หรือแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อให้กระทำ การใด ๆ ตามสมควรตาม หรือมอบหมายให้ซึ่งเกินกว่าที่มอบให้หรือทั้งจัดตั้ง ด้วยสัญญา คำแนะนำ หรือความเห็นก็ได้ ในปัจจุบันมีคณะกรรมการที่มอบแต่งตั้งรวมทั้งสิ้น 12 คณะ คือ

1. คณะอนุกรรมการนโยบายส่งเสริมการลงทุน
2. คณะอนุกรรมการอุตสาหกรรมพื้นฐาน
3. คณะอนุกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมนิคมอุตสาหกรรม
4. คณะอนุกรรมการนิคมอุตสาหกรรม
5. คณะอนุกรรมการสิทธิและภาษี โฉนดที่ดินและการ
6. คณะอนุกรรมการกฎหมาย
7. คณะอนุกรรมการนิคมอุตสาหกรรม
8. คณะอนุกรรมการส่งเสริมการลงทุนของคนไทยในต่างประเทศ
9. คณะอนุกรรมการพิจารณาการปฏิบัติราชการตามสัญญาจ้างประกันโครงการ
10. คณะอนุกรรมการแผนงานกิจการอุตสาหกรรมปิโตรเคมี
11. คณะอนุกรรมการกำหนดอัตราการลงทุนของนักลงทุนเข้าเขตพัฒนาพิเศษ
เพื่อการประกอบธุรกิจ
12. คณะอนุกรรมการพัฒนาแรงงาน

ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ซึ่งตรงตามรายชื่อ รัฐมนตรีและได้มีรองเลขาธิการ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการและปฏิบัติราชการและได้มีผู้ช่วย เลขาธิการ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการและได้มีผู้ช่วย เลขาธิการ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการและได้มีผู้ช่วย เลขาธิการ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการ

อำนาจและหน้าที่

สำหรับอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีดังต่อไปนี้

- (1) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (2) ดำเนินการ ปรึกษา เสนอแนะบรรษัทการค้าการลงทุนและชักจูงให้มีการลงทุนในกิจการที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศ
- (3) จัดให้มีศูนย์บริการการลงทุนสำหรับผู้สนใจลงทุนและผู้ลงทุนในการจัดให้ได้มาซึ่งการอนุญาตและการให้สิทธิการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการลงทุน ซึ่งรวมถึงการอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สนใจลงทุนในการเตรียมโครงการลงทุน การขออนุญาต และการดำเนินการตามโครงการลงทุน
- (4) วิเคราะห์โครงการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ตรวจสอบและควบคุมผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมการลงทุนตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริม
- (5) ศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุน จัดทำรายงานความเหมาะสมของ การลงทุน และวางแผนส่งเสริมการลงทุน
- (6) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนในราชอาณาจักร
- (7) ปฏิบัติหน้าที่อื่น เพื่อให้เป็นตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่

ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) มีสำนักงานใน สังกัดที่ตั้งอยู่ที่ ๑๑๗ ถนนวิภาวดีรังสิต เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 109๐0 และสำนักงานในส่วนภูมิภาค 4 แห่ง คือ สำนักงานส่งเสริมการลงทุนภาคตะวันออก เมืองเหนือ (นครราชสีมา) สำนักงานส่งเสริมการลงทุนภาคเหนือ (เชียงใหม่) สำนักงานส่งเสริมการลงทุนภาคใต้ (สงขลา) และศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาค ตะวันออก (นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ชลบุรี) และสำนักงานในต่างประเทศ ๑ แห่ง คือ ในสหรัฐอเมริกา (นิวยอร์ก) ญี่ปุ่น (โตเกียว) เกาหลี (ปูซาน) ฝรั่งเศส (ปารีส) เยอรมนี (เบอร์ลิน) อิตาลี (โรม) สเปน (มาดริด) และอังกฤษ (ลอนดอน)

อัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในปัจจุบัน เป็น
ข้าราชการ 357 คน เมื่อคำนวณค่าตอบแทนรวมแล้ว ประกอบด้วย

ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอกจำนวน 3 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.55
ของจำนวนข้าราชการทั้งหมด

ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทจำนวน 95 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 26.19
ของจำนวนข้าราชการทั้งหมด

ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจำนวน 174 คน หรือคิดเป็นร้อยละ
51.63 ของจำนวนข้าราชการทั้งหมด

ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 68 คน หรือคิดเป็นร้อยละ
19.59 ของจำนวนข้าราชการทั้งหมด

ในส่วนของผู้จ้าง ประกอบด้วย ลูกจ้างประจำ 41 คน และลูกจ้างชั่วคราว
13 คน

ดังนั้น อัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในปัจจุบันมีจำนวนรวม
391 คน

อุปกรณ์เครื่องใช้ของสำนักงาน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีอุปกรณ์เครื่องใช้ของสำนักงานโดยสรุป
ดังต่อไปนี้

เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์	มีจำนวนรวมทั้งสิ้น	78 เครื่อง
เครื่องพิมพ์ดีด	มีจำนวนรวมทั้งสิ้น	60 เครื่อง
เครื่องคำนวณเลข	มีจำนวนรวมทั้งสิ้น	38 เครื่อง
เครื่องฉายเอกสาร	มีจำนวนรวมทั้งสิ้น	18 เครื่อง
เครื่องถ่ายภาพเอกสาร	มีจำนวนรวมทั้งสิ้น	14 เครื่อง

การดำเนินงานและกิจกรรมที่สำคัญ

๑. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จะจัดงาน ท้าวงโลก ไทยปี ๒๕๓๘ เชิญร่วมเฉลิมฉลองในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จเถลิงถวัลราชสมบัติ ครบ ๓๐ ปี โดยการจัดนิทรรศการครั้งยิ่งใหญ่เปิดโลกอุตสาหกรรมไทยสู่สากล งานจะมีขึ้นในกรุงเทพฯ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ถึงวันอาทิตย์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. บนเนื้อที่กว่า ๔๐๐ ไร่ รองท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ภายในงานจะพบกับผลงานที่ล้ำยุคที่ส่งตรงไทยและต่างประเทศ จากการแข่งขันการ การประชุม นิทรรศการ การประกวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม การแสดงผลงานในกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ การสื่อสารโทรคมนาคม อุตสาหกรรมเครื่องใช้ในครัวเรือน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์แสงและฮาร์ดแวร์ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมการเกษตร ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี และผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเบา เป็นต้น

๒. งานวิชาการข้อมูล เทคโนโลยีอุตสาหกรรมกับกลุ่มทุนไทยและนักลงทุนต่างชาติ ในด้านการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม การเชื่อมโยงในการลงทุนในอุตสาหกรรมสนับสนุน เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ และอื่น ๆ

๓. การจัดสัมมนาเรื่อง INVESTMENT OPPORTUNITIES IN SUPPORTING INDUSTRIES IN THAILAND ณ กรุงโตเกียว และโอซาก้า ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๗ เมษายน ๒๕๓๗ โดยมีนักลงทุนไทยเดินทางไปเข้าร่วมการสัมมนา ครั้งนี้ด้วยจำนวน ๒๕ คน ซึ่งเป็นผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม ๕ สาขา คือ กลุ่มชิ้นส่วนยานยนต์ กลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มพลาสติกและยาง กลุ่มเคมีอุตสาหกรรม และอื่น ๆ โดยในการจัดสัมมนาที่โตเกียว ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๗ นั้น มีชาวญี่ปุ่นสนใจเข้าร่วมสัมมนาถึงจำนวนประมาณ ๑๐๐ คน เท่าที่ผ่านมากการจัดสัมมนาในต่างประเทศนั้นถือว่าครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมสัมมนามากที่สุด และได้มีการจัดสัมมนาในหัวข้อย่อยคือเวทีเมืองโอซาก้า ในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๓๗ มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาประมาณ ๒๐๐ คน ซึ่งมาจากรัฐอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม

๔. การพัฒนาการเชื่อมโยงในประเทศไทย (LINKAGE DEVELOPMENT IN THAILAND) โดยการจัดสัมมนาขึ้นในระหว่างวันที่ ๑-๓ เมษายน ๒๕๓๗ ณ โรงแรมดุสิตธานี รีสอร์ท ปะนาณิณ ๓๕๐๐ จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความก้าวหน้าของ

หน่วยพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรมสำหรับหน่วยพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม ในปี 2537/2538 เนื่องเป็นการเตรียมแผนในภาคปฏิบัติ โดยมีผู้เข้าร่วมจากหน่วยงานอื่นและผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาเข้าร่วมเพื่อเสนอรูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการ

5. แผนพัฒนาผู้ประกอบการแห่งชาติ (NATIONAL SUPPLIER DEVELOPMENT PROGRAM) ได้ถูกกำหนดขึ้นมาเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2537 ภายหลังจากการสัมมนาเรื่อง LINKAGE DEVELOPMENT IN THAILAND โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การสร้างจิตสำนึก คำนึงบทบาทอันสำคัญของผู้ผลิตชิ้นส่วนขนาดกลางและขนาดเล็ก ขยายห่วงโซ่อุปทานและเพิ่มสมรรถนะผู้ผลิตชิ้นส่วนขนาดเล็กลงและขนาดกลางให้ดีขึ้น ทั้งด้านคุณภาพ ตลอดจนให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้ต่าง ๆ และสนับสนุนให้มีผู้ผลิตชิ้นส่วนใหม่ ๆ การเพิ่มขีดความสามารถเพื่อจุดมุ่งใจให้เกิดผู้ผลิตชิ้นส่วนใหม่ ๆ กับอุตสาหกรรมเป้าหมายในแผนพัฒนาผู้ประกอบการแห่งชาติในลำดับต้น ๆ คือ สาขาอิเล็กทรอนิกส์ สาขายานยนต์ สาขาโลหะกรรมและเครื่องจักรกล โดยเป็นความร่วมมือของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กับหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และมหาวิทยาลัย เพื่อมาช่วยในการระดมความคิดในเรื่องนี้

6. โครงการจัดตั้งศูนย์แทนสหการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม เนื่องเป็นการเตรียมการขึ้นกับการลงทุนด้านอุตสาหกรรมเชื่อมโยง มีการดำเนินการสำรวจ ข้อมูลประเภทอุตสาหกรรมสนับสนุนในสาขาไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์และชิ้นส่วน ในด้านจำนวนโรงงาน แหล่งที่ผลิต ชนิดผลิตภัณฑ์ กำลังผลิต การขึ้นช่วงการผลิต จำนวนพนักงาน ขนาดการลงทุน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ และข้อมูลในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีศูนย์ด้านการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อให้บริษัทเอกชน นักลงทุนที่จะมาลงทุนและสร้างมูลค่าได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ยังนำมาใช้ เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายให้การลงทุนในอุตสาหกรรมการขึ้นช่วงการผลิต

7. โครงการจัดห้องแสดงสินค้า เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมสนับสนุนให้เป็นที่ยอมรับในหมู่ักลงทุนทั้งชาวไทยและต่างประเทศ หรือผู้สนใจ หน่วยพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมจึงมีโครงการที่จะจัดห้องแสดงสินค้าผลิตภัณฑ์และชิ้นส่วนในอุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ โลหะกรรม และอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะมีการจัดแสดงหมุนเวียนกันไป นอกจากนี้ ยังจะมีการให้บริการจากฐานข้อมูลในระบบ คอมพิวเตอร์อีกด้วย

8. การส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนให้นักธุรกิจ ไทยไปลงทุนในกลุ่มประเทศเป้าหมาย 4 กลุ่ม คือ อินเดีย จีน ฮ่องกง เอเชียอาคเนย์ สหรัฐอเมริกา และยุโรป สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จะได้รับเปลี่ยนหน้าที่ของหน่วยงานอินเดีย ให้เป็นหน่วยงานแผนการลงทุนของคนไทยในต่างประเทศ (THAILAND OVERSEA INVESTMENT)

9. งานจัดสัมมนาเกี่ยวกับโอกาสและช่องทางในการลงทุนในประเทศต่าง ๆ โดยจัดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

10. การนำคณะนักธุรกิจ ไทยไปศึกษาแหล่งและ โอกาสในการลงทุนของ ประเทศต่าง ๆ คือ เวียดนาม ลาว กัมพูชา จีน และมาเลเซีย 1 ครั้ง

11. ศึกษาแนวทางการลงทุนของคนไทยในต่างประเทศ โดยเจ้าหน้าที่ของ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และจัดจ้างบริษัทที่ปรึกษา โดยประเทศที่ทำการศึกษแล้ว ได้แก่ เวียดนาม ลาว กัมพูชา จีน ฮ่องกง โครงการมีเหมือง เปรอญิง โครงการสวนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า รวมรายงานทั้งสิ้น 15 ฉบับ

12. งานให้คำปรึกษากับนักลงทุนไทย โดยการให้คำปรึกษาด้านเทคนิคในการลงทุนในต่างประเทศแก่นักลงทุนไทย โดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการลงทุนของคนไทยในต่างประเทศ และผู้เชี่ยวชาญซึ่งจ้างโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยในรอบปีที่ผ่านมา มีผู้มาขอรับการปรึกษาจำนวน 266 ราย ซึ่งส่วนมากจะขอคำปรึกษาเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมาย การลงทุนในประเทศอื่น อินเดีย ฮ่องกง

13. การใช้องค์กรภาคีเพื่อสนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้ดำเนินการจัดตั้งสมาคมนักลงทุน นักลงทุน (INVESTORS CLUB ASSOCIATION) เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2538 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เป็นศูนย์กลางให้นักลงทุน ได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการลงทุน
2. เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารด้านการลงทุนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

ของ

3. ให้ความร่วมมือและประสานงานกับสมาชิกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ

4. ส่งเสริมกิจการที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกและสังคม

5. ไม่ดำเนินการใด ๆ ที่ขัดต่อหลักการ

14. การปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กร เพื่อให้การปรับตัวของระบบราชการ
ที่เร่ร่อนกับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงเป็นความจำเป็นทางยิ่งที่สำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ดำเนินการที่จะระดมทุนและเงินลงทุนเป็นการภายในอย่าง
จริงจังมาตั้งแต่ปี 2535 และในปี 2538 ได้วางผังที่ปรึกษาเพื่อทำแผนพัฒนาบุคลากรที่มี
ระบบเป็นแบบ 3 ปี (2537 - 2539) เพื่อเป็นแผนพัฒนาที่ดีของบุคลากรของสำนักงาน

15. แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (WORK IMPROVEMENT
TEAM: WIT) ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากกองต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
การลงทุนเป็นคณะกรรมการ และผู้บริหารระดับสูงของ สำนักงานเป็นที่ปรึกษาทั้งหมด 6 คณะ

1. คณะทำงานพัฒนาการส่งเสริมการลงทุนด้านฐานข้อมูล
2. คณะทำงานพัฒนาการส่งเสริมการลงทุนด้านนิติศาสตร์
3. คณะทำงานพัฒนาการส่งเสริมการลงทุนด้านการนิเทศศาสตร์และ
อุตสาหกรรม
4. คณะทำงานพัฒนาการส่งเสริมการลงทุนด้านต่างประเทศ
5. คณะทำงานพัฒนาการส่งเสริมการลงทุนด้านบริการ
6. คณะทำงานพัฒนาการส่งเสริมการลงทุนด้านอุตสาหกรรม

16. นโยบายส่งเสริมการลงทุนในปี 2538 ของคณะรัฐมนตรีมีสาระสำคัญว่า 1. ไม่
การปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศของภาคเอกชน
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่อยู่ภายใต้เวลา โดยมีเป้าหมาย ที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

- การกระชับการลงทุนสู่ส่วนภูมิภาค
- การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน
- การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา
- การวิจัยและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ
- การพัฒนาบุคลากรและแรงงาน

- การเร่งรัดการลงทุนจากต่างประเทศและสนับสนุนให้คนไทยมีส่วนร่วมในโครงการลงทุนจากต่างประเทศ
- การลงทุนของคนไทยในต่างประเทศ
- การให้สิทธิประโยชน์การส่งเสริมการลงทุนเป็นกรณีทั่วไปเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการลงทุนที่ดี
- การพัฒนาขีดความสามารถทางด้านเทคโนโลยี

เอกสารของสำนักงาน

1. รายงานประจำปี 2537 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
2. รายงานประจำปี 2538 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
3. ภาพอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนปี 2536
4. สรุปการลงทุนส่งเสริมการลงทุนปี 2534 2535 2536
5. คู่มือการขอรับการส่งเสริมการลงทุน
6. ไขข้องใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุน
7. แก่นสิบสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
8. พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน
9. พลังแหล่งผลิตสู่ประเภทกิจการที่ให้การส่งเสริม
10. วารสารส่งเสริมการลงทุน
11. การลงทุนในเวียดนาม
12. การลงทุนในมาเลเซีย
13. การลงทุนในลาว
14. อินโดจีน อุตสาหกรรมเกษตรและอาหารการลงทุน
15. A THAILAND CHEMICAL INDUSTRY STRUCTURE STUDY (OCT 1993)
16. AGRICULTURAL MACHINERY INDUSTRY (MAY 1993)
17. AUTOMOTIVE AND AUTOPARTS INDUSTRIES (APR 1993)
18. ELECTRONICS INDUSTRIES (JUL 1993)
19. ENVIRONMENTAL MARKETS (NOV 1993)
20. FOOD PROCESSING (MAY 1993)
21. HEALTH CARE PRODUCTS INDUSTRY (JUL 1993)

22. METAL WORKING AND MACHINE TOOLS (AUG 1993)
23. TELECOMMUNICATIONS IN THAILAND (AUG 1993)
24. ENERGY EFFICIENCY INDUSTRIES (SEP 1993)
25. ENGINEERING PLASTICS AND SYNTHETIC FIBER INDUSTRIES
(AUG 1993)
26. AN INVESTORS GUIDE: THAILAND - A BASE FOR DOING BUSINESS
IN INDOCHINA (MAY 1993)
27. AN INVESTORS GUIDE: THAILAND'S REGIONAL AREAS (OCT 1993)
28. AN INVESTORS GUIDE: TECHNICAL MANPOWER ISSUES (OCT 1993)
29. PACKAGE MANUFACTURING IN THAILAND
30. A GUIDE TO THE BOARD OF INVESTMENT (ก.บ.อ. / ก.บ.อ.บ.)
31. BOARD OF INVESTMENT ANNOUNCEMENT (ก.บ.อ.บ. / ก.บ.อ.บ.บ.)
32. BOT NEW DIMENSION (ก.บ.อ.บ. / ก.บ.อ.บ.บ.)

กรณีศึกษาสำหรับ สำนักนายกรัฐมนตรี

อภิรักษ์ ภักดิ์วิบูลย์

ความเป็นมาและอำนาจหน้าที่ของกรมวิเทศสหการ

กรมวิเทศสหการเป็นส่วนราชการสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งเดิมตั้งเป็นหน่วยงานในรูปคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแต่งตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2493 เพื่อทำหน้าที่พิจารณาตราเป็นกฤษฎีกาเกี่ยวกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ ต่อมาเมื่อคณะรัฐมนตรีตราเป็นกฤษฎีกาในหน้าที่ด้านความร่วมมือกับต่างประเทศหลายครั้งมากขึ้น จึงได้มีการพิจารณาตราฐานะมาด้วยดีเป็นลำดับ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2506 เมื่อมีประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการ จึงได้มีฐานะเป็นกรมสังกัดในกระทรวงมหาดไทยมาจนกระทั่งบัดนี้ โดยอยู่เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2515 กรมวิเทศสหการก็ได้รับการโอนไปสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

จากเรื่องกรมวิเทศสหการมีลักษณะผสมผสานกันทั้งในด้านวิชาการ ปฏิบัติการและบริหาร โดยแบ่งลักษณะงานที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการในฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลไทย ในการวิพากษ์งานวิเทศและให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการระหว่างรัฐบาลไทยกับต่างประเทศ
2. จัดทำแผนความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งการศึกษา วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ
3. บริหารงานการเงินช่วยเหลือและเงินงบประมาณสมทบตามโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ
4. ดำเนินการจัดทำสัญญาและข้อจ้าง รวมทั้งควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติตามโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ ตลอดจนอำนวยความสะดวกแก่เป็นการดำเนินการค้าและสิทธิวิเทศ
5. ดำเนินการทดสอบ จัดฝึกอบรมและวิจัย และฝึกอบรมภาษาต่างประเทศ ให้แก่ผู้ผ่านการคัดเลือกวิทยฐานะ และผู้ที่มิใช่ภาษาต่างประเทศในการปฏิบัติงาน รวมทั้งดำเนินการจัดประชุมวิเทศวิทยุ (ผู้เชี่ยวชาญ ภาควิชาสมัคร เจ้าพนักงานการค้าต่างประเทศ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญไทยและอาสาสมัครไทยที่จะไปปฏิบัติงานต่างประเทศ

นโยบายของกรมวิเทศสหการ

นโยบายด้านการริเริ่มความร่วมมือ

เพื่อให้การดำเนินงานการริเริ่มความร่วมมือทางวิชาการจากต่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรกำหนดนโยบายการริเริ่มความร่วมมือ ดังนี้

1. มุ่งเน้นคุณภาพของความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ เพื่อให้ได้ผลกระทบที่มีคุณประโยชน์และคุ้มค่า* ในส่วนรวมอย่างแท้จริง
2. มุ่งให้ความร่วมมือทางวิชาการเป็นไปในรูปของแผนความร่วมมือระยะยาว ที่สนองประโยชน์ต่อการพัฒนาในแต่ละสาขาที่มีความสำคัญตามแผนพัฒนา*
3. ชวยขอรับเขตความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ ทั้งโดยการเพิ่มขีดความสามารถและบริหารจัดการแหล่งผู้ให้และผู้รับ
4. เน้นบทบาทที่จะนำความร่วมมือทางวิชาการไปสนับสนุนและใช้ทุนเงินกู้เพื่อการพัฒนา และเร่งรัดการพัฒนาทั้งสังคมของประเทศ
5. เร่งรัดการระดมการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ รวมทั้งเทคโนโลยีทางด้านต่าง ๆ และเร่งรัดการพัฒนากำลังคนของประเทศ
6. สนองนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลไทย

นโยบายด้านการให้ความร่วมมือ

เพื่อให้การดำเนินงานการให้ความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรกำหนดนโยบายการให้ความร่วมมือ ดังนี้

1. ดำเนินถึงผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับทั้งทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และด้านเศรษฐกิจ สังคม
2. สอดคล้องกับนโยบายต่างประเทศ และพิจารณาให้ความสำคัญแก่ประเทศในภูมิภาคอื่นใดจีน อาเซียน โคอัมโบ เอเซียและแอฟริกา
3. ดำเนินถึงความพร้อมทางด้านวิชาการ และให้ความร่วมมือในสาขาที่ไทยมีขีดความสามารถจะได้ได้
4. ดำเนินถึงความสามารถทางงบประมาณที่มีอยู่เป็นสำคัญ

งานด้านนโยบายและแนวความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

1. การดำเนินงานด้านนโยบายและแนว

เพื่อให้การรับความร่วมมือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 กรมวิเทศสหการ ได้จัดทำแนวความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ซึ่งแสดงความต้องการความร่วมมือทางวิชาการจากต่างประเทศ และสัฟวิปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ นั้น ได้มีการจัดทำนโยบายการให้ความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ ของไทยให้เป็นแนวทางอีกด้วย ซึ่งจากแผนพัฒนาโรยาดังกล่าวข้างต้น กรมวิเทศสหการ ได้นำไปใช้เป็นแนวทาง ในการพิจารณาสนับสนุนโครงการขอความร่วมมือ และจัดสรรทุนประจำปีตามพันธกิจที่ต่าง ๆ เช่น การร่วมตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาต่าง ๆ ด้วย นอกจากนี้ เมื่อการรับและให้ความช่วยเหลือดังกล่าวได้ดำเนินการไปแล้วระยะเวลาหนึ่ง กรมวิเทศสหการ จะดำเนินการติดตาม/ประเมินผล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบว่า การดำเนินการความร่วมมือได้ดำเนินการไปตามวัตถุประสงค์และแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงพอ ซึ่งแบบต่าง ๆ ที่ได้รับผลตอบแทนความร่วมมือต่าง ๆ ที่มีการประมวลไว้จะมีผลต่อการกำหนดแผนการรับและการให้ความร่วมมือ การเจรจาความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศ ตลอดจนการจัดทำข้อมูลสถิติและรายงานทางวิชาการต่าง ๆ ในอนาคต

2. แนวความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

กรมวิเทศสหการ ได้จัดทำแนวความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) เพื่อเป็นเอกสารอ้างอิงในการดำเนินการความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ สัฟวิปของกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแนวความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศฉบับนี้ กรมวิเทศสหการ ได้ศึกษาถึงแนวมีความต้องการความร่วมมือทางวิชาการจากต่างประเทศของฝ่ายไทย ตามนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) แผนปฏิบัติการของกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนแนว มีแผนการเปลี่ยนแปลงนโยบายความร่วมมือของแหล่งผู้ให้ความร่วมมือด้วย

ในแนวความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศดังกล่าว ได้มีการประมาณว่าประเทศไทยจะได้รับความร่วมมือเป็นมูลค่าประมาณ 880 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 25.00 ของจีดีพี โดยความร่วมมือที่ได้มานี้ อาจแบ่งออกเป็น 3 ส่วนในทางสาขา ได้แก่ การเกษตรและป่าไม้ การประมง การอุตสาหกรรม การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสื่อสารและคมนาคม การบริการ และการจัดการ

ประเภทของความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ

ประเภทของความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ สามารถแบ่งได้ 2 ประเภทคือ

1. ความร่วมมือที่ได้รับจากต่างประเทศ

ความร่วมมือที่ได้รับจากต่างประเทศสามารถแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะที่สำคัญ คือ

1.1 ผู้เชี่ยวชาญและอาสาสมัคร มาจากประเทศต่าง ๆ โดยจะมากปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนา หรือประจำตามกระทรวง กรม เพื่อให้คำปรึกษา และนำวิธีปฏิบัติงาน เป็นผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายไทย การรับผู้เชี่ยวชาญ แลอาสาสมัคร กรมวิเทศสหการ จะพิจารณาถึงคุณสมบัติ ประสบการณ์ รวมทั้งหน้าที่ความรับผิดชอบต่าง ๆ

1.2 ทุนศึกษา/นิยมนรรม/ดูงาน/วิจัย เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของผู้เจ้าหน้าที่ฝ่ายไทย โดยส่งไปศึกษา นิยมนรรม ดูงานในต่างประเทศ ในสาขาที่จำเป็นหรือขาดแคลน

1.3 วัสดุอุปกรณ์ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในโครงการพัฒนาต่าง ๆ หรือเป็นเครื่องมือใช้เทคโนโลยีระดับสูง ซึ่งส่วนมากจะส่งมาพร้อมกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อบริหารนำวิธีการใช้งาน การรับวัสดุอุปกรณ์กรมวิเทศสหการจะพิจารณาถึงความเหมาะสม ระดับของเทคโนโลยี และแผนการใช้ ตลอดจนคิดตามการบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์

1.4 เงินอุดหนุน/เงินให้เปล่า นำมาใช้ຈ้าบในการปฏิบัติงานโครงการพัฒนา การก่อสร้าง ซึ่งจะพิจารณาถึงความเหมาะสมของการใช้เงินให้สอดคล้องกับความจำเป็นของการพัฒนา เพื่อให้มีผลช่วยบรรเทาภาระการการเงินของประเทศได้ทางจริงจัง

2. ความร่วมมือให้แก่ต่างประเทศ

ประเทศไทยได้เริ่มบทบาทในฐานะผู้ให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการแก่ประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ มาตั้งแต่ปี 2498 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความร่วมมือนี้อยู่ในความรับผิดชอบของกองการร่วมมือกับต่างประเทศ กอง 3 การดำเนินงานให้ความร่วมมือตลอดระยะเวลา 30 กว่าปีที่ผ่านมา มีตอนแรกจำกัคืออยู่ในเรื่องของการให้ทุนการศึกษา/นิยมนรรม/ดูงานแก่เจ้าหน้าที่จากประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ และการให้ความร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ ในการจัดหลักสูตรการศึกษา/นิยมนรรม/ดูงานในประเทศไทย ให้แก่ผู้รับทุนของรัฐบาลต่างประเทศและองค์การเหล่านั้น ต่อมาในปี 2534 รัฐบาลได้มีนโยบายขยายการให้ความร่วมมือแก่ต่างประเทศ โดยเน้นกลุ่มประเทศเป็นสำคัญมากขึ้น โดยได้จัดตั้งวงงบประมาณเพื่อการนี้ใหม่เพิ่ม กรมวิเทศสหการจึงได้จัดทำแผนการให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการแก่ต่างประเทศขึ้น โดยมีการจัดทำนโยบาย และแนวทางการให้ความร่วมมือเพื่อเป็นหลักในการปฏิบัติงาน จึงประกอบด้วย เป้าหมายหลัก ลำดับความสำคัญของกลุ่มประเทศ กอสุภรณ์ในการให้ความร่วมมือรูปแบบ ลักษณะ และสาขาของการให้ความร่วมมือ

เพื่อให้การดำเนินการให้ความร่วมมือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กรมวิเทศสหการได้

กำหนดการให้ความร่วมมือ โดยจะผสมผสานความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับผลประโยชน์ของประเทศทั้งในระยะสั้น และระยะยาว รวมทั้งการพิจารณาแผนการบริหารความร่วมมือทั้งด้าน โครงสร้าง การจัดการ และระเบียบวิธีการใช้จำให้เป็นประโยชน์ สมองตัว และสอดคล้องกับ แผนงานที่เป็นจริง เนืองจรับการให้ความร่วมมือที่จะมีแนวโน้มที่สูงขึ้น

สำหรับการจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มประเทศเป้าหมายนั้น กรมวิเทศสหการได้พิจารณาถึงปัจจัยด้านความมั่นคง ความเป็นไปได้ในการขยายตลาดการค้า การส่งเสริมการลงทุน ในต่างประเทศการเป็นแหล่งวัตถุดิบเพื่อการผลิตในประเทศ และการเสริมสร้างความร่วมมือ ระหว่างประเทศเป็นเกณฑ์ในการกำหนด โดยจัดลำดับความสำคัญออกเป็น 4 ลำดับ คือ

- กลุ่มลำดับความสำคัญที่ 1 ได้แก่ประเทศเพื่อนบ้าน 4 ประเทศ คือ สาธารณรัฐประชาชนเวียดนาม ลาว พม่า กัมพูชา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
- กลุ่มลำดับความสำคัญที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ
 - กลุ่มย่อยที่ 1 ได้แก่ ประเทศในกลุ่มเอเชียใต้ เอเชียใต้ และแอฟริกา
 - กลุ่มย่อยที่ 2 ได้แก่ ประเทศในกลุ่มเอเชีย ตะวันออกกลาง ยุโรปตะวันออก และอเมริกาใต้
- กลุ่มลำดับความสำคัญที่ 3 ได้แก่ กลุ่มประเทศลาตินอเมริกา คิวบิโนวีเยต ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และญี่ปุ่น
- กลุ่มลำดับความสำคัญที่ 4 ได้แก่ ประเทศนอกกลุ่มลำดับความสำคัญที่ 1, 2 และ 3

รูปแบบของการให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ

ในการดำเนินงานตามแผนการให้ความร่วมมือทางวิชาการแก่ต่างประเทศนั้น กรมวิเทศสหการได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือในด้านการศึกษาทุนการศึกษาในสาขาที่ประเทศไทยมีความชำนาญ และเป็นที่ต้องการของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งได้แก่ สาขาการเกษตร สาธารณสุข และการศึกษา โดยกรมวิเทศสหการได้แบ่งกิจกรรมการให้ความร่วมมือออกเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

1. การให้ความร่วมมือแบบทวิภาคี (Bilateral Programme)

เป็นการให้ความร่วมมือที่รัฐบาลไทยได้แก่ประเทศต่าง ๆ ภายใต้การหารือและตกลงกับประเทศนั้น ๆ โดยกรมวิเทศสหการจะจัดทำแผนงานการให้ความร่วมมือ (Country Programme) เป็นรายปีในระยะแรก และจะจัดทำเป็นแผนระยะยาวในอนาคต ความร่วมมือประเภทนี้เน้นให้ความร่วมมือแก่ประเทศในกลุ่มสิบเอ็ดปี คือ ประเทศลาว เวียดนาม กัมพูชา ลาว พม่า นอกจากนี้ยังมีประเทศกำลังพัฒนาบางประเทศในกลุ่มลำดับความสำคัญที่ 2 คือ ประเทศเบงาลู บรูไน มอลโดวา และมัลดีฟส์ โดยเน้นให้ความสำคัญใน 3 สาขา คือการเกษตร สาธารณสุข และการศึกษา

นอกจากการให้ความร่วมมือดังกล่าวข้างต้นแล้ว กรมวิเทศสหการยังมีโครงการให้ความร่วมมือกับจีนเป็นกรณีพิเศษ ความร่วมมือนี้เป็นการให้ความร่วมมือภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไทย-จีน ซึ่งจะมีการประชุมร่วมกันเป็นประจำทุกปี เพื่อกำหนดกิจกรรมการให้ความร่วมมือประจำปี โดยมีเงื่อนไขพิเศษ คือ เมื่อรัฐบาลไทยเดินทางไปเยือนทางไม้นิคมธรรมเนียมในประเทศจีน รัฐบาลไทยจะรับภาระในเรื่องค่าเครื่องบินไป-กลับ ในขณะที่รัฐบาลจีนจะรับภาระค่าใช้จ่ายในประเทศจีนทั้งหมด

2. การจัดหลักสูตรประจำปี (Group Training Course)

เป็นการจัดฝึกอบรมเชิงรัฐบาลไทยโดยกรมวิเทศสหการร่วมกับหน่วยงานไทยจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยรัฐบาลไทยเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายทั้งหมด โดยกรมวิเทศสหการจะแจ้งเวียนตามสถานทูตกระทรวงการต่างประเทศไปยังประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ กว่า 50 ประเทศทั่วโลก ถึงคณะกรรมการให้ทุนเป็นแบบการแข่งขันระดับนานาชาติ (International Competition) ภายใต้งบประมาณของรัฐบาลไทย

3. การให้ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศกำลังพัฒนา

(Technical Cooperation Among Developing Countries : TADC)

เป็นโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความรู้ทางวิชาการของแต่ละประเทศ โดยมีหลักการในการรับนิยมนำใช้จ่าย คือประเทศผู้ขอความร่วมมือจะต้องนำค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างประเทศเอง ส่วนประเทศผู้ให้จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในประเทศของตนให้ทั้งสิ้น ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศกำลังพัฒนา (TADC) ที่ผ่านมานั้น จะอยู่ในรูปของทุนฝึกอบรมและทุนงาน

4. การให้ความร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศ/องค์การระหว่างประเทศในการจัด

การฝึกอบรมในประเทศไทย (Third Country Training Programme : TCTP)

เป็นโครงการที่กรมวิเทศสหการได้ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลประเทศผู้ให้ และองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น WHO, UNESCO, IMF, ILO ในการจัดการฝึกอบรม/งานให้แก่ผู้แทนของรัฐบาลหรือองค์การเหล่านั้น ในหน่วยงานและสถานที่ศึกษาในประเทศไทย โดยรัฐบาลหรือองค์การดังกล่าวเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น กรมวิเทศสหการจะสนับสนุนในด้านการบริหาร

การให้ความร่วมมือดังกล่าวทั้ง 4 รูปแบบนั้น นอกจากจะเป็นการสนับสนุนโดยสถานทูตของประเทศต่าง ๆ รัฐบาลไทยแล้ว ยังเป็นประโยชน์ในทางแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อคิดเห็น ประสบการณ์ และเป็นการกระตุ้นให้หน่วยงานไทยได้มีโอกาสจัดหลักสูตรระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น ซึ่งในขณะนี้

ประเทศไทยสามารถที่จะเป็นศูนย์กลางรวมภูมิภาคในระดับภูมิภาคได้

ผลการดำเนินงาน ให้ความร่วมมือทางวิชาการต่างประเทศ

ภาพรวมของการให้ความร่วมมือ

ในปี 2535 กรมวิเทศสหการได้ดำเนินการให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ ใน 4 ลักษณะ รวมมูลค่าทั้งสิ้น 194.4 ล้านบาท โดยจำแนกได้ ดังนี้

1. การให้ทุนการศึกษา นิยอบรบ และดูงาน

เป้าหมายหลักของการให้ความร่วมมือภายใต้ลักษณะนี้จะเน้นที่การพัฒนากำลังคน มนุษย์ให้แก่ประเทศผู้รับ เพื่อเป็นอัตรากำลังฐานในการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ต่อไป สาธารณรัฐไทยให้ความร่วมมือมากที่สุด ได้แก่ 2 สาธารณรัฐ คือ เกาหลี สาธารณรัฐ และจีน

ในปี 2536 กรมวิเทศสหการได้ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ทุนการศึกษา นิยอบรบ และดูงานแก่เจ้าหน้าที่ประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ ในทั้งสิ้น จำนวน 1,885 คน คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 141.3 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 72 ของมูลค่าการให้ทั้งหมด

ในจำนวนนี้ กลุ่มประเทศอินโดจีน (ลาว เวียดนาม กัมพูชา และพม่า) ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญความสำคัญที่ 1 ของการให้ความร่วมมือให้แก่ต่างประเทศ ได้รับทุนรัฐบาลไทยมากที่สุด คือ 962 คน คิดเป็นร้อยละ 58 ของจำนวนทุนทั้งหมด คิดร้อยละ 42 เป็นทุนที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ จำนวน 40 ประเทศ ที่สำคัญได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น เกาหลี และไทยเดิม และกัมพูชาเป็นต้น

2. การให้วัสดุอุปกรณ์

ในปีงบประมาณ 2535 การให้วัสดุอุปกรณ์มีมูลค่า 43 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25 ของมูลค่าการให้ทั้งหมด โดยเป็นการให้วัสดุ อุปกรณ์ทางการแพทย์/เวชภัณฑ์ทางการแพทย์ และอุปกรณ์ทางการศึกษา ได้แก่ ลาว เวียดนาม กัมพูชา และพม่า โดยแบ่งเป็นมูลค่า 22.5 ล้านบาท สำหรับลาว 9.5 ล้านบาทแก่เวียดนาม และ 17 ล้านบาทภายใต้โครงการพัฒนา สาธารณสุขเกาหลีแก่กัมพูชาวัตถุประสงค์ของการให้วัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ และเวชภัณฑ์นี้เพื่อให้ประชาชนประเทศดังกล่าวได้รับบริการด้านสาธารณสุขที่ดีขึ้น นอกเหนือจากที่บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขมีอยู่รวมในไทยแล้ว

3. การให้บริการผู้เชี่ยวชาญ

การให้บริการผู้เชี่ยวชาญเป็นลักษณะการให้ความร่วมมือแบบใหม่ที่กรมวิเทศสหการ

การได้ศึกษาอื่น โดยมีเป้าหมายที่จะใช้บุคลากรผู้เชี่ยวชาญของไทยไปดำเนินการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์และเทคโนโลยีแก่ประเทศต่าง ๆ

ถึงแม้ว่ากิจกรรมอยู่ในระยะเริ่มต้น แต่ปรากฏว่ามีหลายประเทศที่แสดงความจำนงค์ที่จะใช้บุคลากรผู้เชี่ยวชาญไทย อย่างไรก็ดีในปี 2538 กรมวิเทศสหการ ได้จัดส่งผู้เชี่ยวชาญระยะยาวไปปฏิบัติงานในประเทศฟิลิปปินส์ จำนวน 2 คน และส่งคณะผู้เชี่ยวชาญระยะสั้นไปใช้บริการแก่ประเทศลาว พม่า เวียดนาม และกัมพูชา จำนวนหนึ่ง งบประมาณที่ใช้ในการนี้ทั้งสิ้น 3 ล้านบาท

4. การให้ความร่วมมือกับภาคเอกชน

นอกจากความร่วมมือในลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว กรมวิเทศสหการยังได้ให้ความร่วมมือในการจัดฝึกอบรม สัมมนา ในประเทศต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้และประสบการณ์ในเชิงธุรกิจแก่ นักเจ้าหน้าที่ในประเทศเหล่านั้น โดยจัดส่งวิทยากรและคณะเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการ ในปี 2538 ได้แก่ การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการวางแผนพัฒนาที่ เวียดนาม และการสัมมนาด้านการบริหารความร่วมมือที่ลาว

ในปี 2539 กรมวิเทศสหการ ได้จัดส่งคณะผู้แทนไทยไปเจรจาความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ หลายคณะ เช่น ลาว เวียดนาม พม่า กัมพูชา มองโกเลีย รัสเซีย และอินเดีย คาซัคสถาน เป็นต้น เพื่อเป็นการจัดทำแผนงานการให้ความร่วมมือล่วงหน้า เพื่อประกอบการทำงานและโครงการ และงบประมาณล่วงหน้า ในการนี้ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (จันเอก ศร.สินวุฒ สุแทนสิน) ได้มีบทบาทในกิจกรรมให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างมาก ดังนี้

1. นำคณะผู้แทนไทยไปหารือเรื่องความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศมองโกเลีย
2. นำคณะผู้แทนไทยไปติดตามผลการดำเนินงานร่วมมือทางวิทยาศาสตร์ระหว่างประเทศไทย กับสาธารณรัฐประชาชนจีน
3. เป็นประธานในพิธีมอบรางวัลสุดยอดหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรที่ไม่แสวง
4. เปิดโอกาสให้รัฐมนตรีในรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ เข้ามาประชุมหารือเรื่องความร่วมมือ ได้แก่ ลาว เวียดนาม เซียร์ราลีโอน เป็นต้น

5. นอกจากกิจกรรมที่รัฐบาลไทยให้ความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ แล้ว กรมวิเทศสหการยังได้ให้ความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ และรัฐบาลประเทศพัฒนาแล้ว ในการจัดรายการศึกษาดูงานอบรม ส่งงานให้แก่ผู้แทนองค์การ และรัฐบาลประเทศนั้น ๆ ในประเทศไทย โดยองค์การ รัฐบาลนั้นนอกจากได้ค่าตอบแทน ในปี 2538 กรมวิเทศสหการได้จัดรายการให้ผู้แทนดูงานแล้ว จำนวน 545 คน อย่างไรก็ดี มีบางกิจกรรมที่กรมวิเทศสหการร่วมกับประเทศผู้ให้

อื่น ๆ ในการให้ความช่วยเหลือประเทศพัฒนาในลักษณะโครงการ เช่น ร่วมมือกับประเทศผู้บริจาค
พลุกูลหรือฝึกอบรมในประเทศไทย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ประเทศต่าง ๆ ในอนาคต กรมวิเทศสหการจะ
ร่วมกับ IBSRAM (International Board for Soil Research and Management) จัด
ฝึกอบรมแก่ประเทศจีนไต้หวันในเรื่องการจัดการเรื่องดิน

การให้ความร่วมมือด้านเกษตรกรรม

1. การให้ความร่วมมือแบบทวิภาคี (Bilateral Cooperation) คือ การให้
ความร่วมมือแบบทวิภาคี โดยรัฐบาลไทยจะให้ความร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศ ทั้งในลักษณะ
การให้ทุนศึกษา ฝึกอบรม ขววน การให้วัสดุอุปกรณ์ การให้ผู้เชี่ยวชาญ การให้ความร่วมมือแบบ
ทวิภาคีจะเป็นไปได้ โดยการเริ่มของรัฐบาลต่างประเทศ และโดยการเสนอให้ของรัฐบาลไทย

ในรอบปีที่ผ่านมา การให้ความร่วมมือแบบทวิภาคีส่วนใหญ่เป็นการให้แก่ประเทศ
เพื่อนบ้านในเอเชีย และอเมริกา คิดเป็นมูลค่า 115.8 ล้านบาท หรือเป็น 82.2% ของการให้แบบ
ทวิภาคีทั้งหมดซึ่งมีทั้งสิ้น 140.8 ล้านบาท ซึ่งแสดงให้เห็นความสำคัญที่รัฐบาลไทยให้แก่ประเทศ
เพื่อนบ้าน เนื่องจากประเทศเหล่านี้จะมีผลกระทบต่อบริเวณที่ทางเศรษฐกิจ และการร่วมมือ
ภูมิภาค ลำดับต่อไปที่รัฐบาลให้ความร่วมมือแบบทวิภาคี ได้แก่ ภูมิภาคเอเชียใต้ เป็นจำนวน
14.7 ล้านบาท (10.4%) ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง 6.5 ล้านบาท (4.6%) ภูมิภาค
อาเซีย 3 ล้านบาท (2.1%) และแอฟริกา 0.7 ล้านบาท (5%)

2. การจัดหลักสูตรประจำปี (Group Training) คือการจัดหลักสูตรประจำปีโดย
กรมวิเทศสหการจะร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ จัดหลักสูตรฝึกอบรมประจำปีขึ้นในสาขาต่าง ๆ
ประมาณปีละ 20 สาขา และแจ้งเชิญไปยังประเทศต่าง ๆ ที่สนใจให้เสนอชื่อผู้สมัคร เพื่อรับทุน
เข้าร่วมการฝึกอบรมในประเทศไทย โดยกรมวิเทศสหการจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ในปีที่ผ่านมา กรมวิเทศสหการจัดหลักสูตรประจำปีเป็นจำนวน 22 หลักสูตร
คิดเป็นมูลค่า 40 ล้านบาท กลุ่มประเทศเพื่อนบ้านได้แก่ จีน ไต้หวัน และอเมริกา เป็นกลุ่มที่ได้รับ
ประโยชน์จากการจัดหลักสูตรประจำปีมากที่สุด คิดเป็นมูลค่า 13 ล้านบาท หรือ 32.5% ของ
จำนวนการให้ความร่วมมือแก่จัดหลักสูตรประจำปีทั้งหมด รองลงมาได้แก่ กลุ่มประเทศในเอเชีย
ใต้ได้รับ 8.3 ล้านบาท หรือ 20.8% โดยมีกลุ่มประเทศอาเซียนเป็นลำดับสามได้รับ 6.4 ล้าน
บาท หรือ 16% นอกจากนี้ภูมิภาคอื่นที่ได้รับประโยชน์จากการร่วมฝึกอบรมในหลักสูตรประจำปี ได้
แก่ แอฟริกา 0.3% เอเชียตะวันออกเฉียง 0% แอฟริกา 0% และอื่น ๆ 3.5%

3. ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศกำลังพัฒนา (Technical
Cooperation Among Developing Countries) เป็นกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความร่วมมือ

ทางวิชาการภายใต้กรอบขององค์การสหประชาชาติ โดยจะเป็นการแลกเปลี่ยนคณะเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงาน/ฝึกอบรม แลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญระหว่างประเทศกำลังพัฒนา โดยประเทศที่จะขอส่งหรือส่งเจ้าหน้าที่จะรับผิดชอบค่าเดินทางระหว่างประเทศ ในขณะที่ประเทศเจ้าบ้านจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในประเทศ

ความร่วมมือนับแบบ TCDC มีมูลค่า 12.4 ล้านดอลลาร์ กลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีมากที่สุดเป็นจำนวน 9.3 ล้านดอลลาร์ หรือ 76% รองลงมาได้แก่ ยุโรปตะวันออกและแอฟริกา ได้เงินเท่ากันคือ 1.8 ล้านดอลลาร์ หรือ 9.7% ที่เหลือเป็นประเทศเพื่อนบ้านและเอเชียใต้ 0.6 และ 0.1 ล้านดอลลาร์ ตามลำดับ

4. การให้ความร่วมมือกับประเทศที่สาม (Third Country Training Program) เป็นการให้ความร่วมมือองค์การระหว่างประเทศ/รัฐบาลต่างประเทศในการจัดหลักสูตรศึกษา/ฝึกอบรม/ดูงาน ให้แก่ผู้รับทุนขององค์การและรัฐบาลเหล่านั้น ในหน่วยงานและสถาบันการศึกษาในประเทศไทยโดยองค์การระหว่างประเทศ และรัฐบาลต่างประเทศเป็นผู้ริเริ่มการค่าใช้จ่ายทั้งนี้ องค์การและรัฐบาลที่ขอให้ความร่วมมือได้แก่ WHO UNESCO ILO UNDP รัฐบาลญี่ปุ่น สหประชาชาติ สหรัฐอเมริกา เป็นต้น

ความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศ และรัฐบาลต่างประเทศมีเป็นจำนวน 14.13 ล้านดอลลาร์ ส่วนใหญ่ผู้ริเริ่มทุนมาจากประเทศในภูมิภาคเอเชียใต้ 6.1 ล้านดอลลาร์ รองลงมาได้แก่กลุ่มเพื่อนบ้านในกลุ่มอินโดจีน แอฟริกา 9.7 ล้านดอลลาร์ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2.1 ล้านดอลลาร์

ประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินการให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการแก่ต่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ ดังกล่าว ก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศไทยมาอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ

1. ส่งเสริมประเทศไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นกับประเทศต่าง ๆ ที่ได้ให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากประเทศไทยค่อนข้างมาก
2. สร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับทุน นี้เกี่ยวข้องกับประเทศที่ได้ให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ ซึ่งจะมีผลต่อความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นของประเทศไทย
3. ส่งเสริมให้สหประชาชาติของประเทศไทยทางด้านการเมืองระหว่างประเทศดีขึ้น

การดำเนินงานต่อไป

กรมวิเทศสหการมุ่งที่จะให้การให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ มีประสิทธิภาพ และสนองต่อความต้องการของประเทศต่าง ๆ มากขึ้น อันจะทำให้ความร่วมมือเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง กรมวิเทศสหการจึงดำริที่จะดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ขยายรูปแบบการให้ความร่วมมือในลักษณะทวิภาคีให้ครอบคลุมถึงการให้ผู้เชี่ยวชาญ และการให้ความร่วมมือในลักษณะโครงการพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงานทางวิชาการ
2. เน้นรูปแบบใหม่จากเดิมจาก 4 รูปแบบดังกล่าวนั้น โดยจะร่วมมือกับประเทศ หรือองค์การที่ให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ (Partnership programme) ในการให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะช่วยให้ประเทศไทย มีบทบาทสูงขึ้น ในการดำเนินงานกับต่างประเทศ
3. ส่งเสริมให้เอกชนและนักวิชาการมีบทบาทดำเนินการให้ความร่วมมือมากขึ้น เช่น จะทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญแก่ต่างประเทศในสาขาต่าง ๆ นอกจากนั้นจะสนับสนุนให้สถาบัน ของประเทศ ให้ความร่วมมือกับสถาบันในต่างประเทศ ซึ่งจะมีผลให้สถาบันไทยสามารถเสริมสร้างสมรรถนะของตนเองได้ด้วย

ผลของการดำเนินงาน

เมื่อได้งานกรมวิเทศสหการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กรมวิเทศสหการได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการในการบริหารงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ ดังนี้

1. คณะกรรมการนโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ

องค์ประกอบ

1. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
ผู้ถึงและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี	
สำหรับกรมวิเทศสหการ	
2. รัฐมนตรีที่รับผิดชอบกระทรวงการต่างประเทศ	รองประธานกรรมการ
3. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือผู้แทน	กรรมการ
4. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้แทน	กรรมการ
5. ปลัดกระทรวงการคลัง หรือผู้แทน	กรรมการ
6. ปลัดกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทน	กรรมการ
7. เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	กรรมการ
และสังคมแห่งชาติ หรือผู้แทน	

8. เลขานุการคณะกรรมการอำนวยการส่งเสริมการลดเวรียน หรือผู้แทน	กรรมการ
9. เลขานุการสภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
10. เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือผู้แทน	กรรมการ
11. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ หรือผู้แทน	กรรมการ
12. อธิบดีกรมเศรษฐกิจ หรือผู้แทน	กรรมการ
13. ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
14. ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
15. ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย	กรรมการ
16. อธิบดีกรมวิเทศสหการ	กรรมการและเลขาธิการ
17. รองอธิบดีกรมวิเทศสหการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ
18. รองอธิบดีกรมวิเทศสหการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

- กำหนดนโยบายการให้และรับความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ
ในกรอบงานของกรมวิเทศสหการให้สอดคล้องกับนโยบายด้านต่างประเทศของรัฐชาติ
- พิจารณาพัฒนาแนวทางแก้ไขปัญา อุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน
ร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ
- รายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเป็นระยะ ๆ
- แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยเหลือปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสม

2. คณะกรรมการพิจารณาแผนโครงการรับความร่วมมือจากต่างประเทศ

องค์ประกอบ

1. อธิบดีกรมวิเทศสหการ	ประธานคณะกรรมการ
2. ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.	อนุกรรมการ
3. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
4. ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ	อนุกรรมการ
5. ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
6. ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
7. ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ละสาขา (ถ้ามี)	อนุกรรมการ
8. ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมวิเทศสหการ	อนุกรรมการและเลขาธิการ
9. หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์โครงการและทุน กรมวิเทศสหการ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ
10. หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน กรมวิเทศสหการ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ

อำนาจหน้าที่

พิจารณาและให้คำปรึกษาแนะนำใน เรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. การจัดทำแผนและกลไกการรองรับโครงการริเริ่มความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและวิชาการจากต่างประเทศให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. ความเหมาะสมของงานและความร่วมมือในเรื่องกำลังคน และงบประมาณของโครงการช่วยเหลือ
3. ความเข้ากันได้ของโครงการริเริ่มความร่วมมือจากต่างประเทศกับโครงการ เงินกู้ หรือโครงการที่ใช้งบประมาณประจำ
4. แนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามแผน และโครงการริเริ่มความร่วมมือจากต่างประเทศ
5. การรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และวิชาการกับต่างประเทศตามระยะเวลาอันเหมาะสม

3. คณะกรรมการพิจารณาแผนหรือริเริ่มความร่วมมือจากกองทุนเด็กแห่งสหประชาชาติ องค์ประกอบ

1. อธิบดีกรมวิเทศสหการ	ประธานคณะกรรมการ
2. ผู้อำนวยการกองเด็กแห่งสหประชาชาติ	อนุกรรมการ
3. ผู้อำนวยการกองศิลปวัฒนธรรมและกีฬา	อนุกรรมการ
4. ผู้อำนวยการกองคณะกรรมการโครงการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
5. ผู้อำนวยการกองประชาคม	อนุกรรมการ
6. ผู้อำนวยการกองคณะกรรมการสังคมและประสานงานความร่วมมือระหว่างประเทศ	อนุกรรมการ
7. ผู้อำนวยการกองวัฒนธรรมและกีฬา	อนุกรรมการ
8. ผู้อำนวยการกองศิลปวัฒนธรรม	อนุกรรมการ
9. ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข	อนุกรรมการ
10. ผู้อำนวยการกองมหาดไทย	อนุกรรมการ
11. ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
12. ผู้อำนวยการกองการร่วมมือกับต่างประเทศ (กอง 2 กรมวิเทศสหการ)	อนุกรรมการ
13. ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมวิเทศสหการ	อนุกรรมการและเลขานุการ
14. หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน กรมวิเทศสหการ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

18. วัตถุประสงค์ความร่วมมือกับสหประชาชาติ

อนุกรรมการและคณะผู้ช่วยเลขาธิการ

อำนาจหน้าที่

พิจารณาและให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. แผนขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนเด็กแห่งสหประชาชาติ
2. แนวทางแก้ไขปัญหา อุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการค้าในงานตามแผนขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนเด็กแห่งสหประชาชาติ
3. การรายงานผลการดำเนินงานเพื่อคณะกรรมการนโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และวิชาการกับต่างประเทศ ตามระยะเวลาอันเหมาะสม

4. คณะอนุกรรมการพิจารณาข้อตกลง โครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ

องค์ประกอบ

1. อธิบดีกรมวิเทศการ	ประธานอนุกรรมการ
2. ผู้แทนกรมการวางแผนผัง	อนุกรรมการ
3. ผู้แทนสำนักงานพาณิชย์	อนุกรรมการ
4. ผู้แทนกรมเศรษฐกิจ	อนุกรรมการ
5. ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าและอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
6. ผู้แทนกรมศุลกากร	อนุกรรมการ
7. ผู้แทนกรมสรรพากร	อนุกรรมการ
8. ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
9. ผู้อำนวยการกองนิติศาสตร์ โครงการและนิติการพาณิชย์
กรมวิเทศการ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
10. ผู้อำนวยการกองกรมวิเทศการ
ผู้เป็นเจ้าของเรื่อง หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
11. เลขาธิการกรม กรมวิเทศการ	อนุกรรมการและเลขานุการ
12. หัวหน้าฝ่ายนิติการ กรมวิเทศการ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

พิจารณาและให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. เวียดนามและรัฐในภพของข้อตกลงความร่วมมือกับต่างประเทศ ให้จำกัดอยู่ในเฉพาะหัวข้อตกลงในรูปที่เป็นข้อตกลงความร่วมมือ สืบรับโครงการใดโครงการหนึ่ง โดยเฉพาะเป็น Memorandum of Understanding, Administrative Arrangements, Exchange of Notes และอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงข้อตกลงความร่วมมือที่เป็นแผนที่

(Umbrella Agreement)

๒. แนวทางแก้ไข ปัญหา อุบัติเหตุต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานด้านกิจกรรมโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ

๓. การรายงานผลการดำเนินงาน แผนองค์คณะกรรมการนโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และวิธีการกับต่างประเทศตามระยะเวลาอันเหมาะสม

๕. คณะกรรมการพิจารณาจัดตั้งศูนย์ศึกษา/นิคมอุตสาหกรรมต่างประเทศ

องค์ประกอบ

๑. อธิบดีกรมวิเทศสหการ	ประธานคณะกรรมการ
๒. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักคณะกรรมการบริหารงานอุตสาหกรรม
สำนักงาน ก.พ. หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๔. ผู้แทนสำนักงานประกอบ	อนุกรรมการ
๕. ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๖. ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาขา (ถ้ามี)	อนุกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการกองแรงงาน กรมวิเทศสหการ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๘. เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิเคราะห์โครงการและทุน
กรมวิเทศสหการ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

พิจารณาและให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. การจัดสรรทุนศึกษา นิคมอุตสาหกรรมต่างประเทศ ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ในภาครัฐและภาคเอกชนเสนอขอ
๒. ความเหมาะสมของหลักฐาน หรือสาขาวิชาในการจัดสรรทุนศึกษานักเรียน ซึ่งรัฐบาลต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศมอบให้รัฐบาลไทย (ถ้าควรจะให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใดบ้าง)
๓. แนวทางแก้ไข ปัญหา อุบัติเหตุต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานด้านทุนการศึกษา นิคมอุตสาหกรรม จากต่างประเทศ
๔. การรายงานผลการดำเนินงาน แผนองค์คณะกรรมการนโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และวิธีการกับต่างประเทศตามระยะเวลาอันเหมาะสม

๒. คณะกรรมการพิจารณาการให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและวิชาการแก่ต่างประเทศ
องค์ประกอบ

1. อธิบดีกรมวิเทศสหการ	ประธานคณะกรรมการ
2. ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
3. ผู้แทนกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
4. ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
5. ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
6. ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
7. ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	อนุกรรมการ
8. ผู้แทนสำนักงานประมาณ	อนุกรรมการ
9. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
10. ผู้แทนสภาความมั่นคงแห่งชาติ	อนุกรรมการ
11. ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
12. ผู้แทนสภาทนายความแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
13. ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
14. ผู้แทนสมาคมธนาคารแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
15. ผู้แทนสภาการกงสุลต่างประเทศ กรมวิเทศสหการ	อนุกรรมการ
16. ผู้อำนวยการกองการร่วมมือกับต่างประเทศ กอง 3 กรมวิเทศสหการ	อนุกรรมการและเลขานุการ
17. เจ้าหน้าที่กองการร่วมมือกับต่างประเทศ กอง 3 กรมวิเทศสหการ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

พิจารณาและให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. การจัดทำแผนและกลั่นกรองโครงการให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและวิชาการแก่ต่างประเทศ ให้สอดคล้องกับนโยบายด้านต่างประเทศของรัฐบาล
2. แนวทางแก้ไขข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและวิชาการแก่ต่างประเทศ
3. การรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และวิชาการกับต่างประเทศตามระยะเวลาที่เหมาะสม

เอกสารเผยแพร่จากกรมวิเทศสหการ

1. The Department of Technical and Economic Cooperation
2. How to Work with DTEC
2. Fellowships Allocated by DTEC
4. Handbook for Fellowship Applicants, Nominees and Recipients
5. คู่มือเครื่องเล่นภาษาอังกฤษของกรมวิเทศสหการ
6. A Compendium of Official Notes and Usage
7. ประมวลความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ
8. แผนความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)
9. Government of Thailand Technical Cooperation Under the Seventh National Economic and Social Development Plan (1992-1996)
10. รายงานประจำปี 2535
- 11.ระเบียบกรมวิเทศสหการว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน ที่ได้รับจากต่างประเทศ พ.ศ. 2533 (ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2536)
12. ระเบียบและวิธีปฏิบัติ เกี่ยวกับการมีสิทธิภานานและสิทธิพิเศษ
13. สิทธิพิเศษที่ให้แก่ผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ
14. คู่มือการขอจัดสรรและเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ
15. การให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ และวิชาการแก่ต่างประเทศ ปี 2536

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

ประเภทของทรัพย์สิน/หนี้สิน	เงินต้น	ค่าเสื่อมมูลค่า	ค่าเสื่อมสะสม	ค่าเสื่อมสุทธิ	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
1. ทรัพย์สินถาวร	15,000,000	-	15,000,000	-	15,000,000	-	15,000,000	-	15,000,000
2. หนี้สิน	19,000,000	-	19,000,000	-	19,000,000	-	19,000,000	-	19,000,000
3. หนี้สินระยะยาว	1,000,000	-	1,000,000	-	1,000,000	-	1,000,000	-	1,000,000
4. หนี้สินระยะสั้น	18,000,000	-	18,000,000	-	18,000,000	-	18,000,000	-	18,000,000
รวม	47,000,000	-	47,000,000	-	47,000,000	-	47,000,000	-	47,000,000

อัตราค่าจ้างของกรมวิเทศสหการ ปี 2536

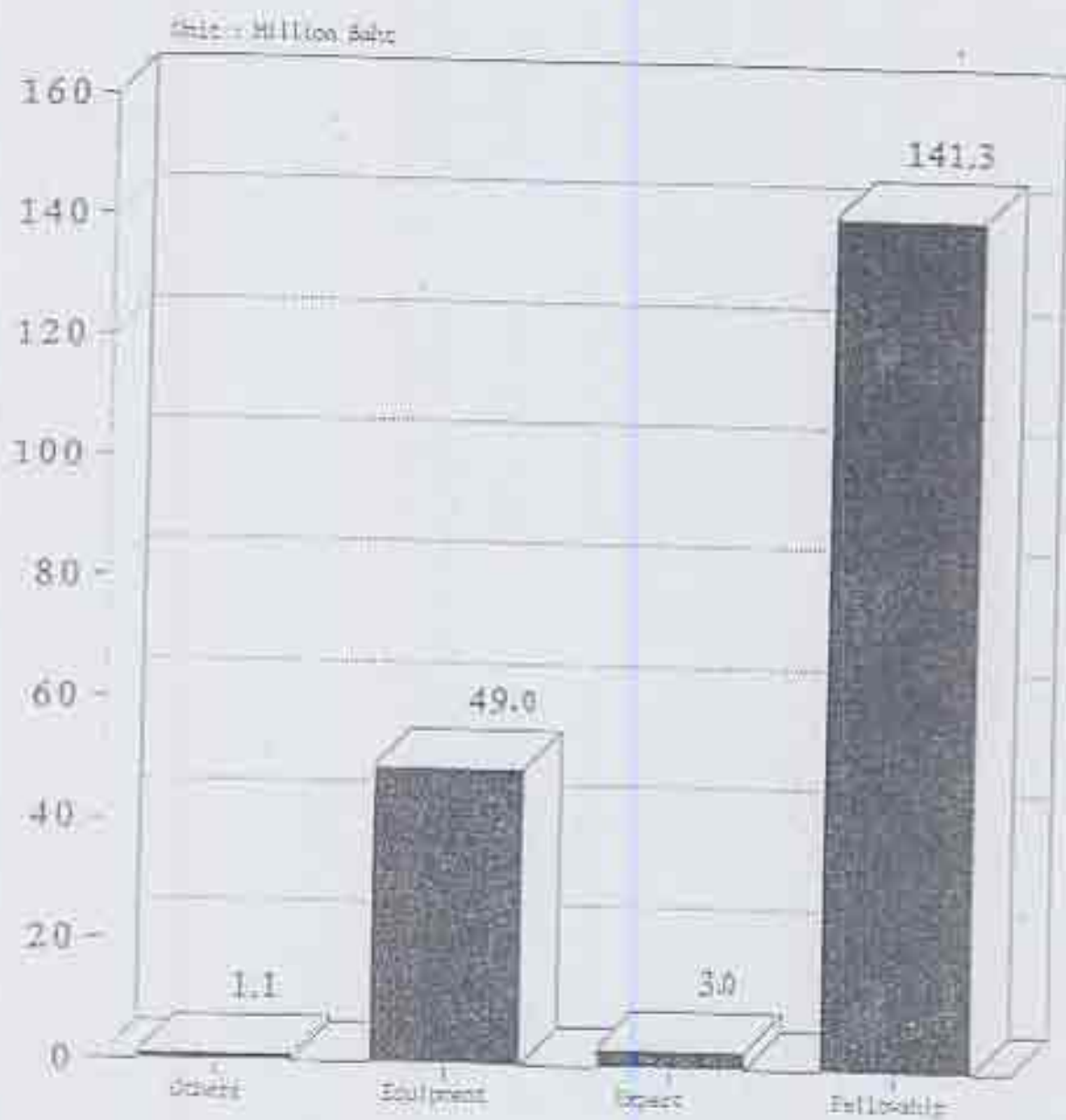
รายละเอียดเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างของข้าราชการและลูกจ้าง

กรมวิเทศสหการ อำเภอชายภูมิประเทศ

ณ วันที่ 17 พฤศจิกายน 2537

ระดับการศึกษา/เพศ	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	ลูกจ้างชั่วคราว	รวม
การศึกษา				
ปริญญาเอก	1 คน	-	-	1 คน
ปริญญาโท	73 คน	-	-	73 คน
ปริญญาตรี	144 คน	-	23 คน	167 คน
ต่ำกว่าปริญญาตรี	101 คน	68 คน	27 คน	196 คน
รวม	319 คน	68 คน	50 คน	435 คน
เพศ				
ชาย	56 คน	44 คน	9 คน	109 คน
หญิง	263 คน	24 คน	41 คน	328 คน
รวม	319 คน	68 คน	50 คน	435 คน

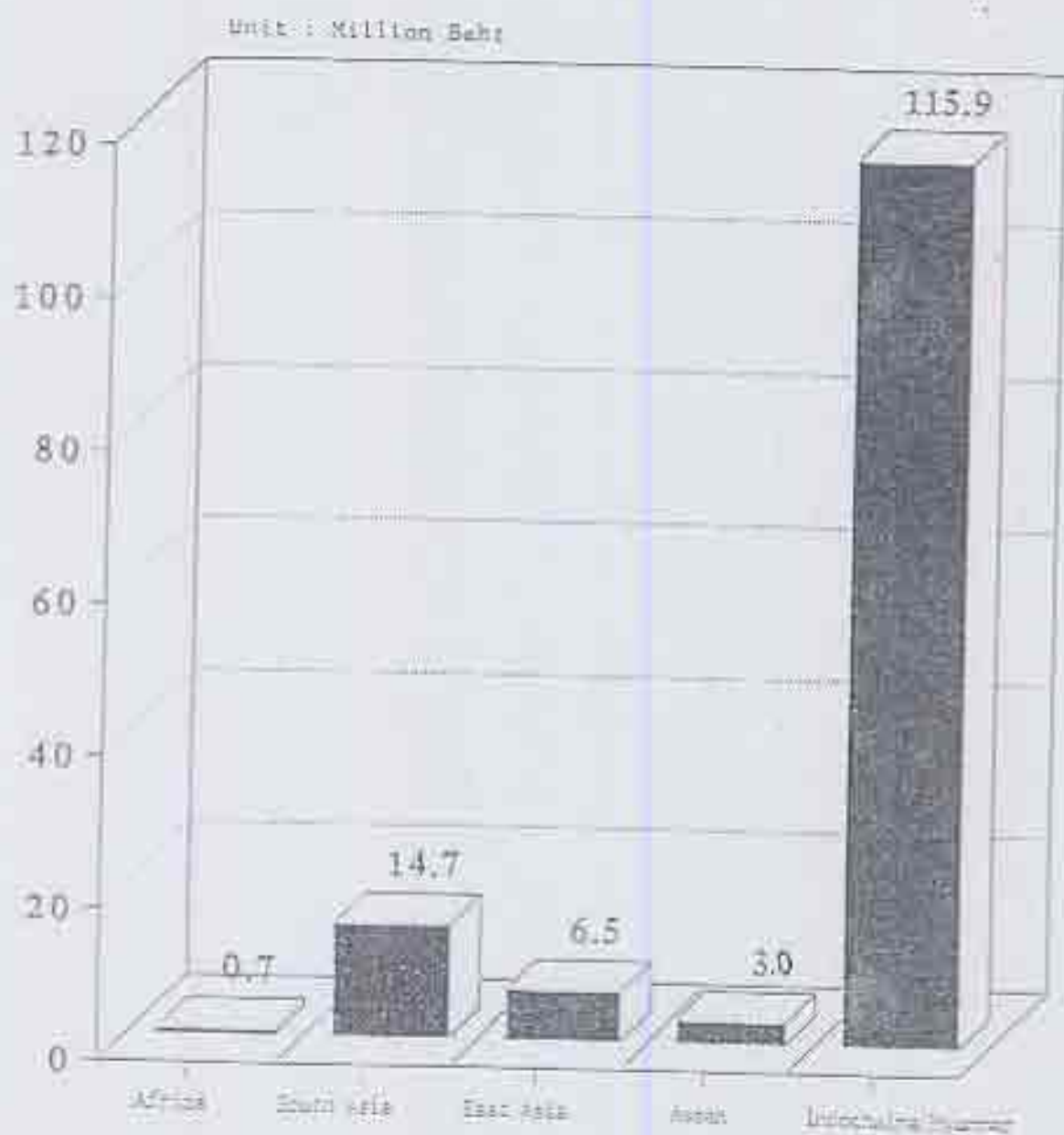
Figure 1: Cooperation Components, FY 1993

Source: External Cooperation Division III.

Department of Technical and Economic Cooperation (DTEC)

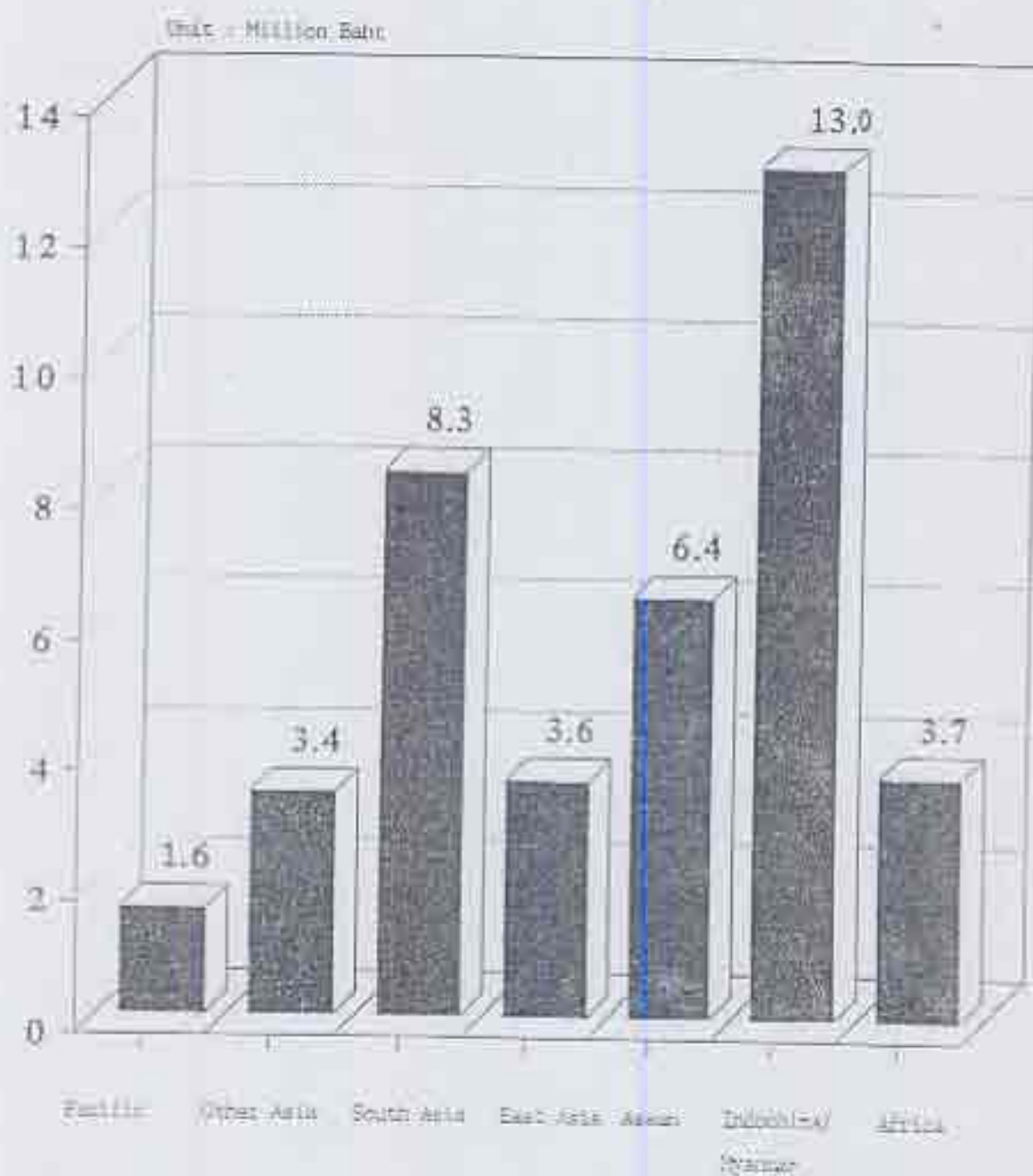
Figure 1: Bilateral Cooperation by Region, FY 1993

Source : External Cooperation Division III,

Department of Technical and Economic Cooperation (DTEC)

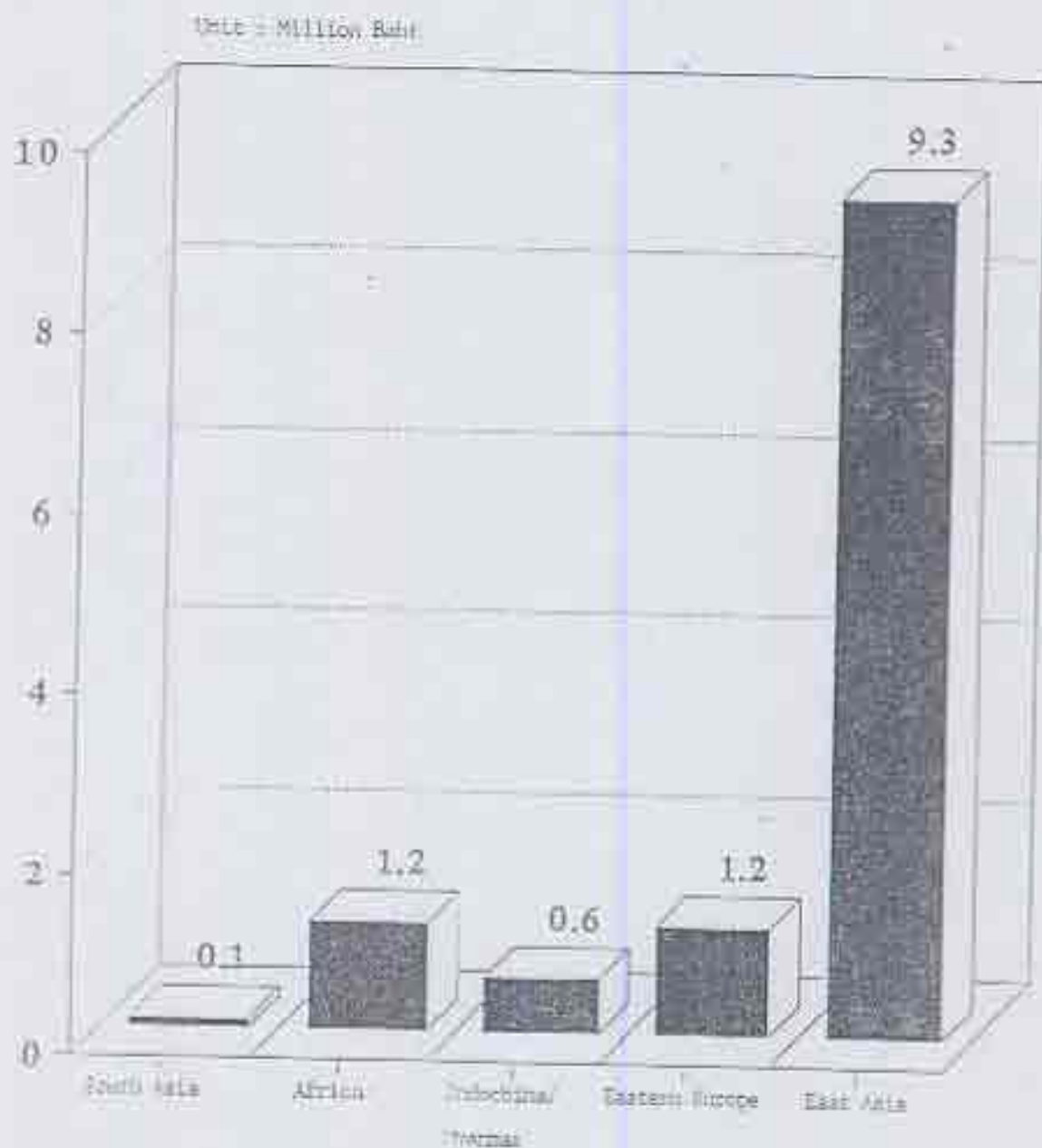
Figure 3: Group Training Course Programs by Region, FY 1993

Source : External Cooperation Division III.

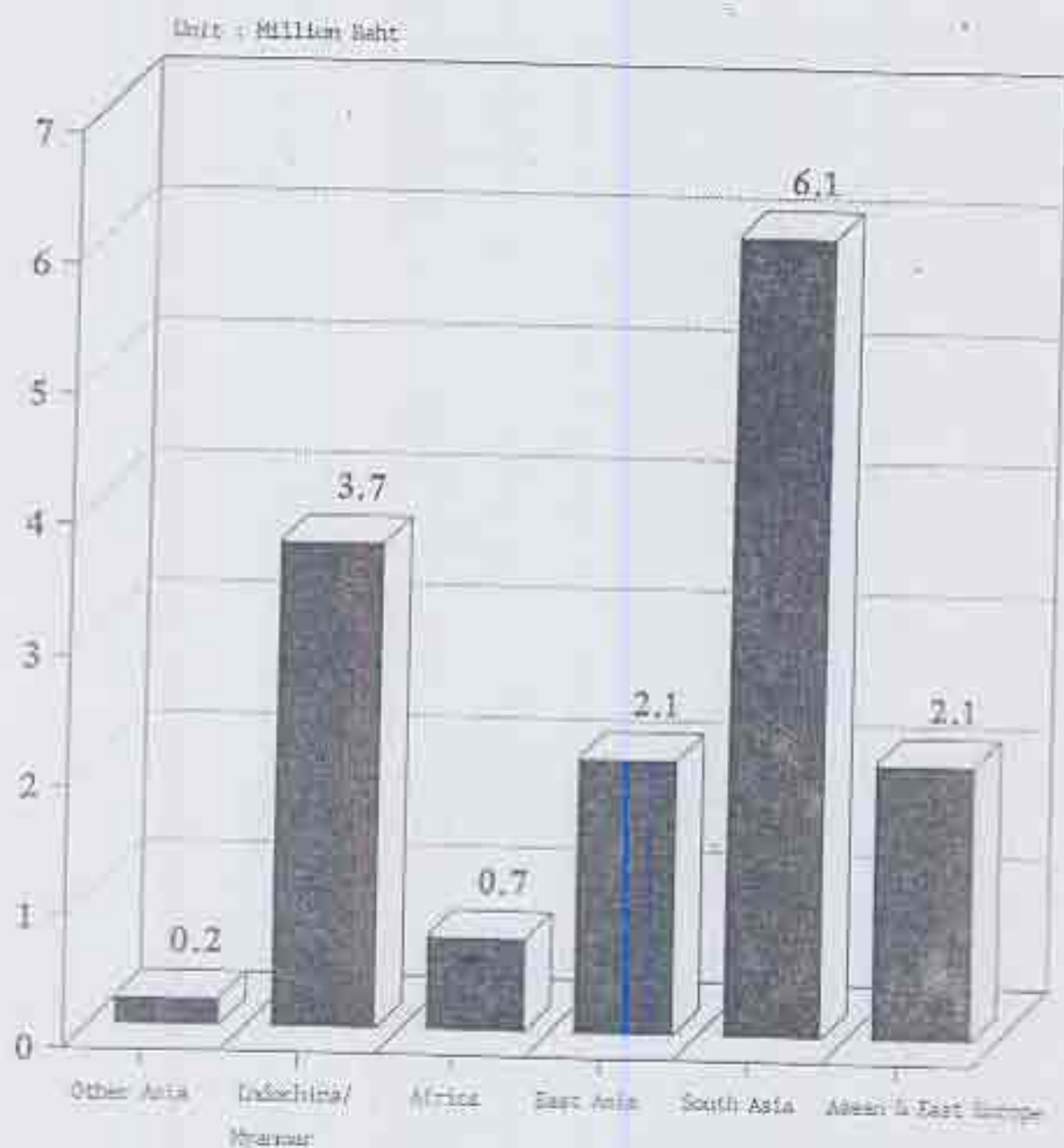
2000

Figure 4: Technical Cooperation among Developing Countries by Region, FY 1993

Source: External Cooperation Division III,
JICA

Figure 5: Third Country Training Programme by Region, (Fy 1993)

Source : External Cooperation Division III,
UNEP.

กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

จรัส ทิศาภิรมย์กุล

๑. กองควบคุมมาตรฐานสินค้าออก

ต่อมาได้มีการพิจารณาพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการแบ่งส่วนราชการอื่น
หลายครั้ง จนกระทั่งถึงพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
พ.ศ. 2537 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2537 ซึ่งเปลี่ยนแปลงให้อยู่ในปัจจุบัน การแบ่งส่วนราชการกรม
ได้ขยายเพิ่มเติมจนมีจำนวนถึง 12 กอง ดังนี้

1. สำนักงานเลขาธิการกรม
2. กองคลัง
3. กองการค้าฮั่วไห่
4. กองการค้าฮั่วทอ
5. กองการค้าสินค้าที่ขาดแคลน
6. กองการค้าสินค้าทั่วไป 1
7. กองการค้าสินค้าทั่วไป 2
8. กรมพาณิชย์ต่างประเทศ
9. กองตรวจมาตรฐานสินค้า
10. กองมาตรฐานสินค้า
11. กองวิเคราะห์สินค้ามาตรฐาน
12. กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า

แต่เนื่องจากการบริหารงานมีประสิทธิผลสูงขึ้น กรมฯ ได้แบ่งส่วนในการภาคใน 2 ฝ่าย
2 กองคือ

1. กองนโยบายและแผน
2. กองบริหารงานข้อมูล

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อกรมการค้าต่างประเทศ ได้แก่

1. กลุ่มงานนิติการ
2. ฝ่ายตรวจมาตรฐานใน
3. สำนักงานการค้าต่างประเทศ (๑, เชียงใหม่ สงขลา สตูล) และนอกเขต

กรรมการค้าต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งออกนอกประเทศและการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า กฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าส่งออก กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมสินค้าส่งออก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการกระทำทางอ้อย่างในการขนส่งสินค้าขาออกทางเรือ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (2) ดำเนินการเกี่ยวกับการค้าระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาล หรือระหว่างรัฐบาลกับองค์การค้าในต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ต่อการส่งสินค้าออก
- (3) ดำเนินการเกี่ยวกับการเจรจาและการประชุมทางการค้ากับต่างประเทศในระดับภูมิภาค และรายสินค้า รวมทั้งร่วมในการเจรจาในระดับภูมิภาค เพื่อรักษามลประโยชน์ทางการค้าของประเทศไทย
- (4) จัดทำและดำเนินการแก้ไขกฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรการหรือข้อกีดกันทางการค้าของต่างประเทศ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าของไทย
- (5) ดำเนินการให้ได้มาซึ่งสิทธิประโยชน์ทางการค้า และส่งเสริมให้ภาคเอกชนใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้า
- (6) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ทั้งนี้ การแบ่งอำนาจหน้าที่ในแต่ละส่วนราชการตามการค้าต่างประเทศปรากฏในตารางแนบท้าย

การค้าเงินงาน

1. การจัดระเบียบการนำเข้า-ส่งออกสินค้า เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการส่งออกนอกประเทศนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติส่งเสริมสินค้าส่งออก พ.ศ. 2503 พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้า พ.ศ. 2503 และได้เป็นไปตามข้อตกลงที่ประเทศไทยมีกับประเทศคู่ค้า ซึ่งการค้าเงินงานเป็นการให้บริการนอกในสัญญาการค้าต่าง ๆ และในใบรองแหล่งกำเนิดสินค้า ได้แก่

- 1.1 ออกใบอนุญาตสินค้าที่อยู่ในข่ายควบคุมการนำเข้าและส่งออก ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการค้าต่างประเทศ
- 1.2 ออกใบอนุญาตส่งออกสินค้าที่มีชื่อของหรือเครื่องหมายประเทศ เช่น มีดโกน และผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ผลิตภัณฑ์กันแดดป้องกัน น้ำตาลทราย กาแฟสด

และกำหนด

- 1.3 ออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าประเภทต่าง ๆ เช่น Form A, Form C, Form C/O และ Form อื่น ๆ
- 1.4 ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า สำหรับสินค้าที่กำหนด ให้สินค้ามาตรฐาน ห้างปัจจุบันมีอยู่ 12 ชนิด คือ ข้าวโกล ข้าวฟ่าง ถั่วเขียว ถั่วเขียวผิวดำ ปอโลก ปลายัน ปุยพูน ผลิตภัณฑ์ผ้าเส้นปะหลัง ไม่สีกแปรรูป เมล็ดมะขู เครื่องเงินไทย และผ้าไหม

นอกจากนี้ยังต้องดำเนินการเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเพื่อการส่งออก ได้แก่ การใช้ บริการในเรื่องการตรวจสอบ การควบคุมการตรวจสอบ การวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้ามาตรฐาน รวมทั้งการจดทะเบียนใบอนุญาตผู้ประกอบการเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้า

2. การบริหารและส่งเสริมการส่งออกสินค้าสำคัญ ได้แก่ ข้าว มีนลำปะเทิง และ สังทอ ซึ่งขณะนี้มีนโยบายและมาตรการการบริหารและส่งเสริมการส่งออกสินค้าดังกล่าว ดังนี้

- 2.1 ข้าว ดำเนินการตามโครงการขึ้นชื่อข้าวสารเข้กับในโกดังในราคา นักตลาดเมื่อราคาข้าวตกต่ำ และขายข้าวให้ต่างประเทศรวมทั้งส่งให้ สหกรณ์ให้เอกชนขายข้าวเก็บปริมาณมาก
- 2.2 มีนลำปะเทิง ผลิตภัณฑ์การส่งออกและทดระดับราคาตัวมีนลำปะเทิงผลิต ภายในประเทศ โดยกำหนดระเบียบการจัดสรรปริมาณการส่งผลิตให้ มีนลำปะเทิงออกไปยังสหภาพยุโรป
- 2.3 สังทอ จัดระบบการส่งออกสังทอไปยังประเทศที่มีข้อตกลง

3. การขยายความสัมพันธ์ทางการค้า สร้างโอกาสและช่องทางที่จะรักษาและขยาย ตลาดทางการค้าทั้งตลาดเก่าและตลาดใหม่สำหรับการส่งออกของไทย และหาแหล่งนำเข้าสินค้า โดยดูศักยภาพต่างประเทศสำหรับการผลิตเพื่อส่งออก อีกทั้งเน้นให้บางประเทศเป็นประเทศการค้าคู่ ประเทศถึง ๆ ในบริเวณใกล้เคียงตอนนั้น ๆ ซึ่งการขยายความสัมพันธ์ทางการค้าประเทศด้วย กิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- 3.1 เจรจการค้ากับต่างประเทศ เป็นการประชุมเจรจาการค้าระดับ ทวิภาคี มีอยู่ในประเทศไทยมีข้อตกลงทางการค้า (Trade Agreement) กับประเทศต่าง ๆ รวม 38 ประเทศ และ มีจัดตั้ง คณะกรรมการร่วมทางการค้ากับประเทศคู่ค้าแล้ว 18 คณะและเข้า

- ร่วมประชุมคณะกรรมการความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (เชิงกระบวนการ
ต่างประเทศเป็นเจ้าของเรื่อง) 13 คณะ โดยการประชุมเจรจา
ในเรื่องการแสวงหาโอกาสความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าให้
กว้างขวางยิ่งขึ้น และการจัดตั้งศูนย์ประสานการการค้าระหว่างกัน
- 3.2 ประชุมเจรจาข้อตกลง เป็นการประชุมเกี่ยวกับข้อตกลงในการส่งออก
สินค้ากับประเทศต่าง ๆ ได้แก่ การประชุมเจรจาข้อตกลงสิ่งทอกับ
สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป แคนาดา และนอร์เวย์ เป็นต้น และ
การประชุมเจรจาข้อตกลงการส่งออกผลิตภัณฑ์สิ่งทอเข้ากับสหภาพ-
ยุโรป
- 3.3 จัดคณะผู้แทนการค้า เดินทางไปเยือนประเทศต่าง ๆ เพื่อสร้างความ
สัมพันธ์ทางการค้า รวมทั้งจีน และเวียดนาม โดยนำเอา
ประมวลการวางแผนนโยบายและกำหนดมาตรการในการขยายการค้าของ
ไทยเข้าสู่ตลาดต่าง ๆ
- 3.4 จัดวันการเยือนของคณะการค้า จากต่างประเทศ ที่เดินทางมาขยาย
ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้ากับไทย
- 3.5 จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลการค้า กับต่างประเทศเพื่อเผยแพร่ภาพ
ลักษณ์และหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ในเรื่องที่จะได้
ประโยชน์หรือเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อการค้า ด้วยการจัดสัมมนา อาทิ
จัดสัมมนาแนวทางการใช้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรของประเทศต่าง ๆ
การค้าสิ่งทอ และผู้ทางการขยายการค้ากับประเทศต่าง ๆ เป็นต้น

4. การวิจัยและพัฒนาโครงการพิเศษของกรมการค้า มีจุดมุ่งเน้นค้าส่งออกของประเทศ
ไทยหลายรายการต้องประสบปัญหาจากการกีดกันทางการค้าและมาตรการของประเทศผู้นำเข้า
ต่าง ๆ กรมการค้าต่างประเทศจึงได้ดำเนินการเพื่อวิจัยและพัฒนาโครงการพิเศษทางการค้า
 อาทิ การจัดทำวงการค้าเสรีอาเซียนได้การอุดหนุนการส่งออก (Countervailing Duty :
CVD) สินค้าส่งออกของไทยที่ส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา เช่น สินค้าทอเหล็ก ตะปู ลวดเกลียว
นวมทั้งได้วงจางหมายความแก่ต่างกรณียกเว้น CVD สินค้าสิ่งทอ และการประสานกับภาค
เอกชนในกรณีสินค้าไทยถูกเรียกเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด (Anti Dumping Duty : AD)
 เป็นต้น

นอกจากนี้เพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ทางการค้า ได้ดำเนินการเจรจาให้มีระ
ทบแบบปรวิปรุระมาทการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร และขอเพิ่มรายการสินค้า เพื่อให้ได้สิทธิ
พิเศษเพิ่มเติม รวมทั้งการแก้ไขปัญหในการใช้สิทธิพิเศษ

พหุวิทยาการในการทำงาน

1. อัตรากำลัง

อัตรากำลังผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เป็นแบบกำลัง 3 ปี (พ.ศ. 2537-2539) ของกรมการค้าต่างประเทศ มีจำนวนรวม 343 คน ดังนี้

- ข้าราชการ	778	คน
- ลูกจ้างประจำ	185	คน

2. เครื่องมือ/อุปกรณ์

ในปัจจุบันกรมการค้าต่างประเทศมีการจัดหาและส่งเสริมการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำงานที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ให้สามารถดำเนินการได้สะดวกรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ และรัดกุมยิ่งขึ้น ได้แก่ การติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องรับส่งโทรสาร เครื่องถ่ายเอกสาร ประจำทุกกอง โดยแนะนำการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงาน ภายในกรมฯ ด้านต่าง ๆ ได้แก่

- 2.1 การจัดพิมพ์เอกสาร ได้มีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในระบบพิมพ์เอกสารหนังสือ เนื่องจากสามารถปรับเปลี่ยนได้หลากหลายตามความต้องการทั้งในแง่ของตัวอักษร และการทำงานรวดเร็ว ฯลฯ
- 2.2 การจัดระบบเผยแพร่ข้อมูลในลักษณะต่าง ๆ ตามความต้องการของหน่วยงาน
- 2.3 ระบบการจัดเก็บและเรียกใช้ข้อมูล ได้มีการบันทึกข้อมูลการค้าต่าง ๆ ลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เมื่อประสงค์เมื่อใช้ในการเก็บเอกสารและสะดวกรวดเร็วในการเรียกดู
- 2.3.1 ข้อมูลพื้นฐานของกรม เช่น รายการสินค้าที่มีการจัดระเบียบ การนำเข้า-ส่งออก นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ การออกใบอนุญาตของหนังสือวิซ่าของการส่งออกสินค้าที่มีการจัดระเบียบการนำเข้า-ค้า และส่งออก การออกหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าและสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรตามเขตการค้าเสรีอาเซียนและเขตการค้าเสรีอื่น ๆ
- 2.3.2 ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การนำข้อมูลเศรษฐกิจการค้า

จากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องมากับทั้งลงในเครื่องและจัดระบบเรียกใช้ภายในและจัดพิมพ์เป็นเล่มเพื่อใช้ศึกษาสืบค้นว่า ในรายการกรรมการค้าต่างประเทศ และแนบชุดผลการออก เช่น สถิติการค้าระหว่างประเทศจำนวนรายสินค้า สถิติการค้านำเข้า-ส่งออกระหว่างไทยกับประเทศตนเองและกลุ่มประเทศต่าง ๆ

- 2.3.3 การบริหารการนำเข้า-ส่งออกสินค้า ได้แก่ การบริหารโควต้าและออกหนังสือรับรองหนังสือ โดยการบันทึกฐานข้อมูลทั้งกำหนดและจัดปริมาณโควต้าส่งออกหมายเลขหนังสือรับรองลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ ทำให้สามารถออกหนังสือรับรองได้ภายใน 2 วัน การจัดปริมาณโควต้าส่งออกหนังสือรับรองมีดังนี้

2.3.4 ระบบการให้บริการ

- (1) ให้บริการเจ้าหน้าที่: จำแนกสารการส่งออกและจำหน่ายแบบสินค้ามีระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อความสะดวกพร้อมในการติดต่อราชการและจัดหาในการปฏิบัติงาน
- (2) ให้บริการตรวจสอบปริมาณโควต้าคงเหลือแบบอัตโนมัติ เช่น ๆ คือระบบคอมพิวเตอร์กับผู้ถือบัตรประจำตัวผู้ส่งออกสิ่งทอแบบพิเศษ

นอกจากนี้ยังมีการติดตั้ง โทรศัพท์วงจรพิเศษให้บริการแจ้งประกาศ ข่าวสารและหนังสือรับรองการส่งออกสิ่งทอที่ผ่านการพิจารณาแล้วให้ผู้เข้าติดต่อทราบ เป็นการอำนวยความสะดวกในการติดต่อรับเอกสาร

กิจกรรมอื่น

เนื่องจากภารกิจของ โกลบอลเบสส์เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและแข่งขันกันอย่างรุนแรง การค้าต่างประเทศจึงเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงจัดให้มีกิจกรรมฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การพัฒนาประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เพื่อให้มีความรู้ทันสมัยนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน